

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petič-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v 1. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Duhovska surovost.

Na drugem mestu današnjega lista objavljamo pismo slovenskega kmetkega dekleta na adresu knezoškofa dr. Jegliča. To pismo nam z bengalično lučjo osvetljuje razmere v našem verskem življenju na deželi. Ali je naš kmet že popolnoma odrevenel, že brez časti in brez moštva, da pušča tako ravnati s svojci v svojih cerkvah po duhovnikih, katere on plačuje in redi? — Kakor smo se prepričali, je dotično dekle pošteno; tudi v pravem oziru se mu ne more ničesar očitati. In na „pranger“ ga je postavil surovež-duhovnik pred vsem občinstvom v cerkvi: ravnal je z vso surovostjo neomikanečega človeka in ravnati velel s tem dekletom, ki ni družega pregrešilo, kakor da je izstopilo iz Marijine družbe, iz te družbe, ki je že toliko mladine pokvarilo! — Vpraša se, ali živimo še v srednjem veku, ali naš kmet nič ni napredoval, ali je še vedno potrpežljiva tlakarska živina, ki vleče in se pusti tepsti, ne da bi imel le malo jeze v srcu in malo čuta za čast v krvi ter se uprl silovitežem?

Naši duhovniki prihajajo povečjem s kmetije. Prav malo je duhovnikov meščanskega rodu, duhovski poklic je v očeh meščana eden zadnjih. V našem življenju se to jako pozna. Pa kmetije sin in nima kar nič respektu pred svojo raso; kmet kmeta kar nič ne spoštuje! Ako slov. duhovnik meščanske ljudi črti, je razumljivo; ali človeka iz svojega krvnega in iz svojega gospodarskega kroga tako neusmiljeno mrcvariti, to je surovost, katera se ne da opravičiti. Tu se nam kaže ohol, v sebi zaljubljen, nendarjen kat. duhovnik brez vsake omike; to je gola surovost, ki hoče vladati, ki hoče tej neumni slov. kmetijski pari pokazati, da je bog, da je vladar sveta.

Tu imamo pristno sliko neomikanečega, neumnega duhovnika, kakor jih toliko živi na ubogem Slovenskem! Ali najdete kaj pameti v ravnanju, kakor ga je sam pričel in povzročil župnik Anton Kocijančič v Mirni?

Duhovnik je uradnik ljudstva. Ljudstvo vzdržuje njega ter zida in vzdržuje cerkve in farove. Ali je kdaj to neotesano bitje razmišljevalo o tem, da je služabnik ljudi, ki ki ga rede? Ali je kdaj to človeče pomislilo, da se je šolalo, da se šteje med omikane ljudi? In ali se ta mož ni sramoval postopati tako hudobno, surovo z dekletom, ki se ni moglo braniti proti fizični sili močnega, neumnega cerkovnika, ki bi bil tudi moril, če bi mu duhovnik ukazal! „Alojzij Habinc“ se kliče taka neumnost na Slovenskem.

Premišljujemo vse to! Slovenci se ne bomo tako hitro znebili prevlade kat. duhovnika na deželi. Ali treba jo bo kako zaježiti. Če tudi to ni mogoče, potem skrbimo in žrtvujemo pred vsem, kar žrtvovati moremo, da podamo večjo omiko našim duhovnikom, da jim oblažimo le nekaj srčno življenje, jih rešimo grozovite surovosti. V nekaterih živi še vsa bestija. Nič jim ni sveto. In nobeden sobratov se ne sramuje take govodi! Vsem je pošla zavest o tem, kaj se spodobi v naši zdajšnji družbi. Ne poznajo nič boljše izgoje. Surovost, brezsrčnost in nič družega, ki si pa domišljuje, da je najmanj bog.

Ti ljudje so učitelji naše mase, ti imajo v svojih rokah našo maso. Treba je pred vsem, da to učiteljstvo izobrazimo, ako ga ni mogoče zatreti. In Slovenci se bahamo, si domišljujemo, da smo kulturni narod! Bežite no! Naša masa — bog se usmili — je grozno nevedna; najnavadnejšega ne ve. In koliko je moštva, koliko častiljublja v njej! Duhovnik lahko ljudem v lice pljuje in jim na glavo kida kar hoče, a kakor pes z repom miga, če se ga tepe; nič jeze, nič ogorčenja ni v človeku naše mase, če se tepta njegova čast, če se ceni po družih njegovo ženstvo manj kakor kako živinče.

„Vrzite to proketo poscanko s kora doli!“ Danes se je prigodilo to temu dekletu, jutri se kaj tacega lahko prigodi tvojemu dekletu, ti slov. revež, ki si neskrbno gledal to suro-

vost, jutri lahko neumen cerkovnik vleče tvojo pridno ženo iz cerkve ven, katero so tvoji predniki zidali in jo ti popravljal, in to na povelje tvojega duhovnika, kateremu se je kako zamerila, katerega duhovnika pa rediš in dobro rediš ti, slov. kmet! Ali morejo vas slov. kmetje spoštovati vaše hčere, vaše žene, ako je še mogoče v našem času tako ravnanje, kakor ga je popisovalo kmetško dekle v navedenem pismu! To je res postavnost, to je res moštvo, da se še niste ganili in škofu povedali, kako vi tak slučaj razumete. In vi fantje, ki se tepete, ki si čepinje razbijate zaradi deklet, — tukaj ste pa hladnokrvno gledali, kako se je vnebovpijoče surovo ravnalo z dekletom vaše kmetije!

V cerkvi ne morete, ne smete proti takemu ravnanju nastopiti; § 303 k. p. vas zapre, če le zinete. Ali pa nimate postavnih sredstev, da bi se surovežu farju povedalo, kaj mu gre? Imate jih, ali reveži ste, tudi vi na trebulih ležite pred duhovnikom in naj si bo duhovnik svinjar, surovež, neumnež, norec ali kaj že nerodnega in grdega. In kaj bodo taki ljudje respektu uživali, kaj bodo taki reveži na duhu in v krvi si respektu pridobili pri družih ljudeh!

Naši fantje! V Ameriki jih je morda kaj, doma pa skoraj same sljeve!

Naša kmetija je v vsakem óziru, gmotno in duševno, pravno šla nazaj, odkar je le pod vodstvom katoliškega duhovnika.

Imamo duhovnike kakor jih zaslužimo. Hud boj imajo na Slovenskem slobodomiselni ljudje proti duhovstvu. Ali je mogoče večja omika, moštost mase, dokler imajo kat. duhovniki merodajen vpliv na kmetiji?

Ta slučaj vam zopet lapidarno zabičuje našo dolžnost, da ne omagamo v hudem boju proti farštvu. To je pravo narodno delo tako dolgo, dokler ne iztrebimo respektu, bojazni pred kat. duhovnikom iz našega kmetkega ljudstva. Pa ne

glede na to, ali boste omikanejši pripuščali, da duhovenska surovost tepta vaše ženstvo, kakor tepta ženstvo na kmetiji? Ali je omikanejšemu človeku možno dobro živeti v družbi, ki take surovosti trpi? Tako domoljubje naj zlodej vzame, na tako narodnjaštvo se pljune!

Bodi liberalizem, bodi socializem. oba morata voditi boj z vso energijo in brez obzira proti tej duhovenski mōri, ki na ljudstvu leži. Institut, ki človeško naravo izgoja za tlakarstvo, človeka, kjer more ponižuje, nima prostora ne v času individualizma, ne v času socializma.

Tukaj se ne more reči, da je to posamezen slučaj, da drugi duhovniki niso taki. Večina je taka in vsi bodo enako postopali v gotovih slučajih. Brezsrčnost jim leži v krvi. Sicer je sistem kat. duhovenstva, da se v strahu drži verno ljudstvo. Tudi boljši, dobrosrčni duhovnik se mora vdati temu navodilu. Zdaj vohajo kat. duhovniki, da goje visoki vladni krogi klerikalizem s posebno ljubeznijo, ker so ponekod delavske mase pokazale, da hočejo priti na solnčne strani življenja. Zdaj so duhovniki in posebno neomikani slovenski duhovniki ošabni. Zdaj se še ponašajo naši duhovniki s tem, da jih državna pravdnštva ne smejo preganjati, ako grešijo proti kaz. zakonu, zdaj pravijo, da se bodo § 303 kaz. zak. in drugi glede varstva vere še veljavni zakoni brezobzirno tolmačili v korist duhovenstva. — Sam Bog jih zdaj ne zdrži miroljubnih; zdaj bo pel glorio skrajni duhovenski fanatizem in proti temu morajo iti v neizprosni boj vsi poštene ljudje.

Pismo iz Hrvatske.

(Volilno gibanje. — Reška konferenca. — Fuzija klerikalcev s hrv. stranko prava.)

V Zagrebu, 8. febr.

Te dni je „Pokret“ zabeležil verzijo, glasom katere bi se imel hrvatski sabor razpustiti že v soboto in bi se v kratkem razpisati nove volitve; druga vest pa pravi, da bo sabor v

soboto samo odgojen do jeseni, v katerem času se bodo razpisale tudi redne volitve.

Pri nas imamo neustavno vlado, ki se ravna po najrazličnejših zunanjih dogodkih in izbira za-se čim najugodnejši čas, da bi tem gotoveje pripomogla svoji stranki do zmage; v tej svoji — kajpak razumljivi težnji ne priznava nikakih pravil, katerih bi se morala držati napram svojim protivnikom, zato moramo mi tavati v neizvestnosti, pazeti samo na vsako kretnjo vsegamogočne vlade, da iz nje poizvemo usodo našega naroda za daljnih pet let. Vsled novih zapletljajev v krizi na Ogrskem se je pri nas zopet nekoliko spremenila situacija; zato argumentirajo tisti, ki napovedujejo razpust našega sabora, da hočejo madjaroni pospešiti volitve, da bi se končale, predno pride madjarska koalicija na krmilo, ker bi lahko ta fakt nepovoljno vplival na stranko samo, uvel demoralizacijo v njene vrste in upropastil madjaronsko vlado.

Pa naj že bo kakorkoli hoče, opoziciji je treba, da že sedaj pripravlja za-se teren v narodu.

No, koalirana opozicija hrvatskih in srbskih strank se je že jela malo po malo gibati in prireja shode, na katerih proglašajo svoje kandidate. Ti shodi uspevajo in se tudi sicer v večini volilnih okrajev živahno debatuje o kandidaturah. Razume se, da je sedaj še vrlo težko kaj prorokovati, zlasti ker pri nas še izza Khuenovih časov ne smejo obstati nobene politične organizacije, dočim ima vladna stranka „svojo“ najkrepkejšo organizacijo v samem državnem ustroju — v birokratskem aparatu. Od velikega župana pa doli do občinskega pisarja morajo biti ne samo vsi volilci, nego tudi agitatorji vladne stranke. Poleg tega je pa našim madjaronom to pot pri sestavljanju volilnih listin prav dobro služil ex lex-položaj na Ogrskem. V smislu naših skupnih zakonov niso pri nas mogli že drugo leto prisilno pobirati, niti predpisovati davkov; zato je vlada od-

LISTEK.

Ema.

Bil sem kot navadno v sodni pisarni.

Pred menoj so bili nakupičeni kazenski akti, došli z zadnjo pošto.

Po mehaničnem prečitavanju vsake sem se zaglobil v neko žandarmerijsko ovadbo.

„Ema N. wegen Kindesmordes.“ S tresočo roko sem vpisal njeno ime v register.

Ema N., obdolžena sokrivde umora svojega otroka.

* * *

Preteklo je nekaj dni za tem.

Sedel sem takrat v dvorani za razprave. Solnčni žarki so padali raztreseno skozi zagrinjalo na oknu. Na vzvišenem delu mize je bilo razpelo med dvema svečama. Preiskovalni sodnik je stal zadaj za mizo v vijoličasto našitem plašču.

Za trenotek so se odprla vrata in vstopila je inkvizitinja Ema, ki se je nahajala v preiskovalnem zaporu.

Preiskovalni sodnik je vzel v

roke akte in začel govoriti s svečanim glasom:

„Obdolženi ste, da ste ...“

Ema je stala kot kip. Lepi temni lasje so jej padali razmršeno čez čelo in na lice, vse poteze obraza so ji bile mirne, samo v očeh so ji igrale solze, solze napol kesanja in obupa.

Sodnik je nadaljeval, njegov glas je postajal čem pustejši.

„Torej vas opominjam, da izpovede ...“

Nenavadna mirnost obdolženke se je momentalno izgubila, roke je krčevito stisnila in se zdrnila na tla pred sodnika.

„Izpustite me! Prizanesite mi!“

Sodnikov glas je bil suh. Bilo je v dvorani justice, ki pozna samo formaliteto zakona, ne pa sočutja.

Vzravnila se je zopet pokonci, par globokih vzdihov se ji je rodilo v prsih.

Obrnila se je proti meni. Ustnice so jej trepetale, hotela je nekaj izpregovoriti, pa glas ji je zaostal.

Sodnik je pristopil, da mi diktira njeno kratko izpovedbo.

Prijel sem pero. Roka mi je zastala, v prsih pa sem čutil neko silo, ki me je gnala proč, proč, zdelo se mi je, da je ta ženska moja žrtev.

Sodnik je ponavljal prve besede še enkrat, jaz ga nisem čul, roka mi je omahnila in bežal sem ven, proč, proč.

Drvil sem ven po ulicah, ven na prosto, ven ...

* * *

Bil je mesec maj. Na klopci tik ceste, po kateri sem šel vsak dan, je često sedela ona. Včasih je čitala knjigo. Večkrat se je nehote ozrla, ko sem šel mimo in jaz sem marsikdaj srečal njene temne oči s svojimi in takrat sem zavidal onega, ki jo ljubi.

Bil je za tem večer, bližal sem se zopet klopci, kjer se je običajno nahajala ona, in ko sem bil že tik nje, sem začutil v sebi nekaj, kar je uničevalo ves moj ponos in samozavest. Bil sem preslab, da bi šel mimo kot navadno, ne da bi ji pokazal, da jo kot skriven čestilec.

Delal se je že mrak, tam v daljavi se je že čul zvon.

„Gospodična, oprostite, da vas motim.“

Zadrhtela je skoro, pogledala me nezaupno in se umaknila po klopi, pusteč mi prostor, da se usedem.

In jaz sem ljubil to deklico kot Antonij Kleopatru, bila je še večkrat

tam, a jaz sem se izogibal tega kraja, da se ne razburjam radi nje.

Hodil sem na izprehod sam, včasih sem nevede glasno izgovoril ime Ema.

„Ema, zakaj!“

* * *

Bil sem v zopet v sodni pisarni.

Sprejemal sem akte, došle s pošto tisti dan, bili so akti v močnem ovitku, na katerem je bilo zunaj označeno dejanje in ime hudodelca.

„Ema N. wegen Kindesmordes.“ Z zlo slutnjo in nestrpnostjo sem odprl akt.

Bila je v njem obtožnica državne pravdnštva, naperjena proti obdolženki.

Nekaj dni pozneje sem čakal kot zapisnikar v dvorani za razprave. Imela se je objaviti obdolženki obtožnica.

Tedaj pa prinese sluga vest, da se je umorila v ječi.

Stemnilo se mi je, pero mi je padlo iz rok.

Ema, Ema!

Bežal sem ven na prosto iz prašnih sob, da ne vidim njenega akta več in pozabim njeno ime.

Vencijs.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Marsikatero noč se je vendar zgodilo, da je Ada, sedeč pri šivanju, skrbno poslušala na šum, ki udarjal na njeno uho. Toda ta šum ni prihajal iz stanovanja lahkožive Lavre, nego od zgoraj. Čuli so se vedno samo koraki, kakor bi hodil po sobi do skrajnosti razburjen človek. Zadnji čas so se ti koraki slišali prav pogostoma in Ada je marsikdaj razmišljala, kaj se je neki pripetilo mlademu možu, ki je stanoval pod streho, da tako razdražen divja cele ure po svoji revni sobi gor in dol.

Pod streho je stanovalo več delavskih rodov, poleg teh pa slikar Karlo Zanella, ki je bil po očetu Italijan, po materi pa Slovenec, in njegov prijatelj Henrik Prosen, ki sam ni bil v stanu označiti svojega poklica, kajti baval se je z vsakovrstnimi opravili. Danes je bil zavarovalni agent, jutri je zaslužil nekaj krajcarjev kot zakotni pisar; dopoldne je bil reporter in borzni galopin, popoldne ali zvečer je igral po zakotnih krč-

redila, da se imajo volilni imeniki za to leto sestaviti na podlagi predpisanih davkov v letu 1904. Vsled tega je seveda število neodvisnih volilcev v primeri z davki skršeno, ker se za lansko leto niso vpisali novi volilci. Vrhutega se pa vlada ne zmeni za to pravilo, ako se gre za uradnike. Vsak praktikant, ki je imenovan leta 1905., je vpisan v volilni imenik! Najrazličnejših drugih mahinacij niti ne omenjam, katerih se poslužujejo uradni organi, da na primer brišejo neodvisne volilce iz listin zlasti tam, kjer ni opozicijskih odborov, ki bi pravočasno vlagali reklamacije.

A vendar je razpoloženje v narodu, kolikor se da presoditi, v kljub tem nepovoljnim odnosom povsem ugodno za koalirano opozicijo. V raznih okrajih, zlasti tam, kjer žive Hrvati in Srbi, vidi narod v njej davno zaželeno slovo vseh poštenih elementov, a že to ji pridobiva velike simpatije.

Na ponedeljek 19. t. m. je napovedana znamenita reška konferenca hrvatskih in madjarskih politikov. In ako bi ne bilo ničesar drugega, že goli ta fakt je uničujoč za našo vladno stranko, zato se tudi ona trudi, da bi kolikor mogoče zmanjšala pomen te konference. Po preteku 30 let se to pot prvič zopet snidejo pravi zastopniki hrvatskega in madjarskega naroda, da preko glav oblastnikov razpravljajo o možnosti mirnega zajedniškega življenja ob vzajemnem spoštovanju svojih pravic. Res, na hrvatski strani ne vlada nobeno optimistično razpoloženje, ker se ne ve, da-li bodo odposlanci madjarske parlamentarne večine hoteli o vsakem našem aktualnem kočljivem vprašanju zavzeti svoje jasno stališče in dati garancije, da bodo svoje obljube tudi natančno izpolnili. Zedinjenje z Dalmacijo ne bo najvažnejše vprašanje, kakor se je z neke strani združevalo. Madjari so namreč tudi za združitev, ki je že v našem temeljnem zakonu samem — v nagodi — zajamčena in priznana. Toda pri tem ima važno besedo tudi Dunaj, ki si ne bo dal tako lahko odvzeti Jadranskega morja, to tembolj, ker Madjari teže po personalni uniji. Zato bo imelo to vprašanje bolj akademično važnost. Mnogo več težkoč bo povzročala rešitev spornih vprašanj, ki so nastala v državno-pravnem razmerju Hrvatske napram Ogrski v zadnjem času nagodbe. Nagodba, avtonomija Hrvatske se je kršila s strani madjarske vlade na vseh straneh. Prav tako težko je tudi finančno vprašanje.

Za uspeh te konference je še ugodnejše, da madjarska koalicijska se ni prevzela vlade v svoje roke. Z opozicijo, ki se pripravlja na težko borbo, se bo dalo pač lažje pogajati. V času sestanka te konference pride na Reko, kakor sem poizvedel, več drugih hrvatskih in srbskih politikov, ki bodo z napetostjo sledili temu posvetovanju in bodo morda prišli tako v dotiko tudi z uglednimi predstavitelji madjarskega naroda.

ma na kitaro. V svojem stanovanju je bil samo od polnoči do jutra; samo kadar ni imel niti krajcarja v žepu, je prišel prej domov. Henrik Prosen je bil še mlad in je bil zal človek. Lepi, na sredi prečesani nekoliko kodrasti lasje so mu jako dobro pristojali. Vedel se je z neko naravno gracioznostjo ali skrbjo so ga bile že nekoliko potrle. Po svojem vedenju je bil podoben izmučenemu plesalcu, ki se ne more več tako dobro sukati, kakor v začetku plesa.

V hiši so rekli, da je ponosen, ker je le redkokdaj s kom govoril in vselej samo resno in na kratko. Nikdar ga ni bil še nihče videl, da se je samo nasmehnil. Ada ga je zapazila prvi dan, ko je prišel v hišo, ali zdelo se ji je, da je Henrik Prosen še vedno ne pozna, dasi jo srečava vsak dan.

Karlo Zanella je bil ves drugačen. Tudi če ni imel denarja, je bil vesel in razposajen; če je delal, je prepeval in če je stradal, se je smejal. Obiskovali so ga sami mladi ljudje, ki niso poznali melanholije, dasi se jim je vsem prav slabo go-

Fuzija med klerikalci okoli „Hrvatstva“ in hrvatsko stranko prava je, to se lahko reče, že gotova stvar. Stranka prava je potrebovala glasila, bankrotirani klerikalci pa ugleda — zato so se združili. Da se pri tej fuziji ni toliko šlo za politična načela, je najboljši dokaz to, da je hrvatska stranka prava najprvo ponudila fuzijo naprednjakom in hotela, da bi bil „Pokret“ strankin organ. Ker so pa naprednjaki odbili to ponudbo, se je stranka prava zatekla na skrajno nasprotno stran in padla v naročje klerikalcem. Klerikalci pa, ki so s starčevičanskega stališča ostro pobijali reško resolucijo, proglašali one, ki so jo podpisali, za izdajalce in obsojali koalirano opozicijo, ker so v nji naprednjaki. Srbi in socialisti, so se sedaj naenkrat fuzionirali z eno od koaliranih strank. Vsiljuje se vprašanje, ali bodo sedaj klerikalci tudi vstopili v koalicijsko, ko stranka prava odločno izjavlja, da ona ne bo iz nje izstopila?

Kakor čujemo, so klerikalci zadovoljni z vsem, prosijo samo, naj se jih ne sili, da bi pri volitvah morali glasovati za kakoga „brezverca“, s čimer seveda mislijo na naprednjake.

Radi te fuzije se najbolj jeze frankovci. Ti so edini storili vse, da bi se prikupili klerikalcem. V saboru so imeli najbolj klerikalne govore, pozivljali so državno pravičnost naj še bolj pleni „brezbožni“ „Pokret“ itd., a klerikalci se raje združijo s stranko prava. Izplačala jih je njihova nemoralna špekulacija!

Balkanska pisma.

Srbija: Konflikt z Avstrijo. — Poslednja demonstracija. — Občinske volitve. — Bolgarska: Sobranje. — Bolgarska omladina. — Stara Srbija in Makedonija: Ljudsko štetje. — Bosna-Hercegovina: Okupatorska vlada se boji pesmi!

Belgrad 8. februarja.

(— ut.) Kakor je znano, je vložila srbska vlada na Dunaju protest radi zaprtja meje uvozu iz Srbije. Vse je radovedno pričakovalo, kaj odgovori g. Goluchowski na ta popolnoma upravičeni protest. Zaprtja meje avstrijska vlada absolutno ne more upravičiti v nobeni formi — in zato sploh ni odgovorila na noto do sedaj, nego je vložila pri srbski vladi — protest radi ovir, ki se stavljajo v Srbiji importu industrijskih izdelkov iz Avstrije.

Avstrija najprej verolomno prekrši mednarodno pogodbo, a potem protestira pri srbski vladi, ker ona dela ovire importu avstrijske industrije v zakonitih mejah, da pri tem ne krši še veljavne trgovinske pogodbe! „I ako je od Avstrije — suviše je“ — pravijo Srbi, ker ta najnovejša avstrijska nota je višek drznosti in srbska vlada bo postopala popolnoma pravilno, ako odloži odgovor na ta protest — ad calendas graecas. Tako bo tudi storila srbska vlada, a še bolje bi bilo, da je avstrijskemu poslaniku, ko je prinesel noto, odgovorila, da Avstrija nima

nobene pravice protestirati, ker Srbija ne krši mednarodnih pogo-
dob, Avstrija pa!

Srbska vlada je poslala vsem velešilam noto, v kateri se pritožuje radi avstrijske verolomnosti.

Bojkot avstrijske industrije se nadaljuje. Oficirska zadruga, v kateri se izgotavlja obleka in obuvalo za vse srbske časnike, je brzojavno odpovedala svoje naročbe pri svojih dosedanjih avstrijskih liferantih. Ti poslednji ponižno prosijo oficirsko zadrugo, naj ne pretrga ž njimi definitivno, ker da se spor gotovo v kratkem poravnava. Vsi ti liferanti v pismih ostro obsojajo vedenje avstrijske vlade.

Čez tri tedne (1. marca) poteče rok dosedanje trgovinske pogodbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko in v tem kratkem času se spor gotovo ne reši, ker se je z avstrijskim protestom še poostiril. Razen tega misli avstrijska vlada — tako je izjavil vsaj njen zastopnik v državnem zboru — da bi morala storiti Srbija prvi korak, a to ni mogoče, ker Srbija ni ničesar zagrešila. Prvi korak za sporazumljenje mora storiti oni, ki je kriv, taki so običaji po celem svetu, ali avstrijski vladi so se zmešali možgani in stavlja take zahteve, da se smejejo vsi pametni ljudje.

Gospod Goluchowski misli, da bi se Avstrija ponižala, ko bi storila prvi korak za sporazumljenje. Kaj pa potem uganja neumnosti? Pameten naj bi bil, pa si ne bi takih skrbí nakopaval na glavo.

Med Avstro-Ogrsko in Srbijo nastane 1. marca skoraj gotovo carinska vojna. S tem računa danes Srbija že čisto resno in zato se začne takoj z gradnjo novih železničnih prog, ki celo Srbijo zvežejo z donavskim pristaniščem Radujevac, odkoder se bo potem dirigiral srbski eksport v Črno morje in od tam v zapadno Evropo. Razen tega naroči srbska vlada takoj nove topove, ker časi so resni in Srbija ne mara dočakati eventualnih usodnih dogodkov nepripravljen.

Ko smo čitali v Belgradu izveštja o poslednji demonstraciji proti Balugdižicu in „Štampi“ v dunajskih listih, smo se smejali od srca. Kdor je veroval tem listom, si je moral misliti, da ves Belgrad gori, in da je cela Srbija v ognju. Dunajski listi so lagali kakor cigani, a sekundiral jim je „K. k. Telegraphen-Correspondenz-Bureau“, ki je pošiljal v svet največje neumnosti. Po laganju teh listov je celo kralj v nevarnosti in nemiri so zavzeli toliko dimenzije, da jih niti vojska ne more udušiti, — a v Belgradu je cela divizija!

Reve uboge, te dunajske lažitorbe! Iz čisto navadne demonstracije, kjer se kliče „živio“ in na (francoski) oné, kar odgovarja približno nemškemu „abzug“, so naredili na Dunaju pravo revolucijo! Kako nedolžna in skoraj bi človek rekel šaljiva demonstracija je to bila, dokazuje najbolj dejstvo, da so demonstranti vzeli

ploščo z nadpisom firme Raja Popović in jo nesli čez celo mesto k pogrebu — v Savo, a pri tem so peli pogrebne pesmi „Svjati Bože“ in „Vječnaja pamjat“. — Jaz sem se izborno zabaval, ko sem gledal to „revolucijo“ in ostal sem živ. Sicer so ostali živi tudi dopisniki dunajskih listov in dobro je to — vsaj neumnosti lahko uganjajo, a te so potrebne, ker ko bi njih ne bilo, bi pamet izgubila mnogo svoje veljave. Kontrasti so potrebni!

Nekateri prijatelji mi pravijo, da je tudi „Slovenec“ prinesel „strašno“ poročilo o demonstraciji. Nisem čital dotične številke „Slovenca“, ker ta list redkokdaj dobim v roke, ali rad verujem, da je poročilo bilo „strašno“, ker je „Slovenec“ dopisnik — kakor sem teh dni zvedel — nastopal svoje dni v nekem ob-skurnem „tingl-tanglu“ — kot „deus ex machina“, a bogovi so vedno strašni — — —!

Še danes niso popolnoma znani rezultati občinskih volitev, ki so se izvršile 28. januarja v celi Srbiji, ali državni svet je dobil že okoli tisoč pritožb o nepravilnostih pri volitvah. Razume se, da so te pritožbe po ogromni večini neopravičene, ali vseeno se bo moral državni svet dosti časa z njimi pečati, a dokler pritožbe niso rešene, ostanejo dosedanje občinski odbori — v onih občinah, razume se, iz katerih so prišle pritožbe. Ker je število pritožb tako veliko, se ne more govoriti o zmagi kake stranke pri volitvah, dokler se vse te pritožbe ne rešijo.

V bolgarskem zboranju se je teh dni reševalo o trgovinskih pogodbah z Italijo in Francijo in obe pogodbi ste bili sprejeti takorekoč brez vsake debate. Italija in Francija sta torej že službeno priznali srbsko-bolgarsko carinsko zvezo, ker sta sklenili trgovinsko pogodbo z Bolgarsko potem, ko se je za carinsko zvezo že vedelo. Nemčija je carinsko zvezo tudi že priznala in tako se zvezi protivi edino Avstrija, ki pa končno tudi sprevidi, da ji protivljenje čisto nič ne pomaga, pač pa ji lahko škoduje.

V tajni seji narodnega sobranja se je razpravljalo o vojni sposobnosti Bolgarske in poslanci zatrjujejo, da da je vladno izveštje vse zadovoljilo.

Makedonski Mohamedanci se nikakor ne dajo šteti, oziroma popisovati in delajo komisiji, ki obnavlja ljudsko štetje, sto neprilik. Zato prihaja v vsako turško vas, kjer se ima obnoviti ljudsko štetje, najprej oddelek vojaštva, ki napravi mir in pripravi stanovanje za člane popisne komisije in ko je vse to gotovo, potem se-le pride komisija in popiše konzervativne Mohamedance, ki se ljudskega štetja bolj bojijo kot šejtana. Popisvanje ne more biti točno, ker Mohamedanci nočejo dati natančnih podatkov, nego varajo kar se da. — Kristjani se štetja čisto nič ne bojijo, pač pa se bojijo uradnikov, ki popisa

nočejo zastopj izvrševati in ker jih država ne plača, jemljejo od prebivalstva kar jim pride pod roko. „Turške“ razmere!

Ko je nastal — — — konflikt med Avstrijo in Srbijo, se je začelo v Bosni živahno gibanje — med orožniki in policaji, ki neprenehoma izvršujejo hišne preiskave in iščejo orožja. Okupatorska vlada je namreč izvihala — gotovo jo je nasadil kak „Argus“ — da je Srbija poslala v Bosno na tisoče najnovejših repetirk — — — Ali Bosanci so zelo pametni, pa so te „puške“ dobro skrili, ker jih orožniki nikjer ne najdejo. Okupatorska vlada je tudi strogo prepovedala pesem: „Srbin se diže za narod svoj.“ Kdor to pesem zapoje, je revolucionar in pojde v zapor — also sprach Burian!

Ali ne bo pomagalo nič! Srbi pravijo: pritisnuto jače sve to više skače. A v Bosni je zelo pritisnjeno in skočilo bo, da bo strmel svet!

Državni zbor.

Na Dunaju, 9. febr.

Posl. Fresl je interpeliral ministrskega predsednika zaradi odnošajev naše države napram Nemčiji. V interpelaciji se dokazuje iz pravde proti nemškemu drž. poslancu Kunertu, da so Nemci na Kitajskem iz srbske celotne grozodejstev ter se zahteva, naj se s tako državo ne sklepa zveze, temuč se morajo vsi odnošaji ž njo pretrgati.

Po kratki debati se je sprejel zakonski načrt o galiških rentah, na kar se je začela razprava o čerkovnem zakonu. Poročal je posl. dr. Ploj, ki je rekel, da sedanji čerkovni promet ne zadošča željam in nazorom pravnih krogov niti prizadetim. Načrt novega zakona je izdelal vodja justičnega ministrstva Klein. Po kratki debati je bil tudi ta zakon v drugem in tretjem branju sprejet.

Posl. Klofač je razpravljal v vprašanju na predsednika o dogodkih pri slovenski Stritarjevi slavnosti. Povedal je, da so bili slovenski gostje dejansko napadeni vkljub zagotovitvi ministrskega predsednika, da je policija ukrenila vse potrebno, da se mir in red ne bo kalil. Češki radikali so hrupno klicali: „Ali je Dunaj nižjeavstrijsko ali državno glavno mesto?“ Posl. Klofač: „Priznavam, da dunajski Nemci v splošnem niso tako surovi, kakor Vse-nemci tukaj.“ Nadalje je interpelant dokazoval, da so se izgrezov udeležili tudi poslanci. Hudo je razkačil Vse-nemce, ko je izjavil: „Proti poštenim Nemcem nimam ničesar, toda ta Malik je navaden pobalin.“

Ob koncu seje sta vložila v isti zadevi nujni predlog vsenemška poslanca Hofer in Malik. Pritoževala sta se, ker policija ni šla demonstrantom na roko. Zato pozivata vlado, naj kaznuje vse policaje, ki so katerega demonstranta odrinili ali aretovali ter prepove v bodoče vsake

Dalje v prilogi.

našel svojo sobo zapuščeno. Čakal je vso noč in ves naslednji dan, a Giulietta se ni vrnila; odnesla je bila s seboj samo krtačico za zobe in skatljico z riževim pudrom.

Nekaj dni je bil Karlo resnično žalosten, da ga je Giulietta zapustila. Iskal je ni; deloma ker si je domisljal, da se končno sama vrne, deloma ker je mislil, da jo prej ali slej gotovo na ulici sreča in se ž njo pogovori.

Dober teden po tem je nekega jutra vstopil v Karlovo sobo velik močan in širokopleč mož z debelimi rdečimi rokami in hreščočim glasom.

„Kje je Giulietta?“ je vprašal tujec.

Karlo Zanella je bil vitek in slaboten človek; ustrašil se je neznanega mu velika in plašno odgovoril:

„Oprostite — ne vem kaj hočete gospod! Tu ni nobene Giuliette.“

„Nikar ne lagajte, je odgovoril velikan. „Nisem prišel se pripraviti gospod, prišel sem Vas prosit, lepo prosit, vrnite mi Giulietto.“

(Dalje prih.)

dilo. Dostikrat so ga obiskovale tudi mlade punice, sartorelle, ki so cele ure razsajale po njegovi sobi in se znale v eni sapi jokati in smejati.

Zgodilo se je časih, da so se punice vstavile v pritličju in da je katera šepetaje rekla svojim prijateljicam:

„Veste — tu stanuje Diavoleto — tisti časnikar, ki piše v „Alabardi“ tako smešne stvari.“

„Ti ga poznaš? Ah kako rada bi ga jaz videla. To mora biti vesel človek. Kaj misliš, ko bi pozvonila?“

„Pojdi no, to se vendar ne spodobi,“ je rekla prva z veliko resnobo, potem pa sama pozvonila pri sosedu Židu ter s prijateljicami zbežala iz hiše.

Časih so te punice srečale tudi Henrika Prosen. Ta ni nikdar nobene pogledal, nikdar se ni zmenil za njih koketiranje, niti če so se mu za hrbtom posmehovale ali ga zbadale z različnimi vskliki.

Med ljudmi, ki so obiskovali Karla Zanella, je bil pa tudi mož, ki se ni nikdar smejal, dasi je bil v tej veseli tovaršiji kakor domač in se je že dlje kakor leto dni vsak teden

oglašal pri Karlu. Slikar se je bil s tem možem seznanil na prav nenavaden način.

V gledališču „Politeama Rossetti“ na banalnem tržaškem „veglionu“ je Karlo Zanella nekega dne zagledal jako mlado deklico. Rekla je, da ji je ime Giulietta, ki je ni več vprašal. Glavna stvar je bila zanj ta, da je bila deklica lepa in da ni branila postojati njegov model. Peljal je se jeboj na svoj dom, napravil v dveh dneh njen portret in jo tretji dan po obedu vprašal:

„Kje pa stanuješ, Giulietta.“

„Pri tebi vendar,“ je smejé se odgovorila deklica.

„No — da — ali kje si stanovala poprej.“

„Hm, v neki hiši — zunaj je zapisano „affita letti“ — tam sem pustila tudi svojo prtljago — krtačico za zobe in skatljico pudra. Kaj ne, da mi kupiš drugo krtačico?“

Karlo se je spomnil, da je v Trstu gotovo dvesto hiš, na katerih je čitati „affita letti“ in ni več vpraševal. Pomislil je, da ima v svoji listnici nekaj petakov, potem je malo razmišljeval in naposled rekel ravnodušno:

„No — končno — zakaj pa ne.“

Giulietta ga je med razmišljevanjem motrila nekoliko nemirno, ko pa je izrekel odločilno besedo, ga je poljubila na ustne.

„Torej velja!“

Pogodba je bila sklenjena. Karlo je lepo dekle ugajalo, ne samo zaradi lepote, nego tudi zato, ker je bilo ljubeznivo in skromno. Čez nekaj dni se mu je zdelo, da je imel pravo srečo, ko je našel to deklo. Bila je zadovoljna, če je ostala doma in zadovoljna, če jo je Karlo peljal v krčmo ali v kavarno. Skrbela je za red v sobi, skrbela za Karlovo obleko in služila slikarju kot model. Ljubila je red in snažnost in iz tega je Karlo sklepal, da je Giulietta iz boljše rodovine. Vprašal pa je ni nikdar, ne odkod da je, ne kje je delala poprej, predno je prišla k njemu.

Dva meseca je že Karlo užival to srečo. Sprijaznil se je bil že z mislijo, da ostane vedno tako. In ker ni imel zdaj skrbeti samo zase, nego tudi za Giulietto, je bil prav marljiv pri delu in je štedil z zaslužkom, kolikor je mogel.

Prisedši nekega večera domov, je

„No — končno — zakaj pa ne.“ Giulietta ga je med razmišljevanjem motrila nekoliko nemirno, ko pa je izrekel odločilno besedo, ga je poljubila na ustne.

„Torej velja!“

Pogodba je bila sklenjena. Karlo je lepo dekle ugajalo, ne samo zaradi lepote, nego tudi zato, ker je bilo ljubeznivo in skromno. Čez nekaj dni se mu je zdelo, da je imel pravo srečo, ko je našel to deklo. Bila je zadovoljna, če je ostala doma in zadovoljna, če jo je Karlo peljal v krčmo ali v kavarno. Skrbela je za red v sobi, skrbela za Karlovo obleko in služila slikarju kot model. Ljubila je red in snažnost in iz tega je Karlo sklepal, da je Giulietta iz boljše rodovine. Vprašal pa je ni nikdar, ne odkod da je, ne kje je delala poprej, predno je prišla k njemu.

Dva meseca je že Karlo užival to srečo. Sprijaznil se je bil že z mislijo, da ostane vedno tako. In ker ni imel zdaj skrbeti samo zase, nego tudi za Giulietto, je bil prav marljiv pri delu in je štedil z zaslužkom, kolikor je mogel.

Prisedši nekega večera domov, je

slovensko izzivanje (?) na nemških tleh.

Iz odsekov.

Dunaj, 9. februarja. Na konferenci načelnikov je naznanil ministrski predsednik, da bo prihodnje tedne imel državni zbor plenarne seje le ob torkih, sredah, četrtnih in petkih. Med tem ko bo odsek razpravljal o volilni reformi, rešila bo zbornica zakon o plačah avskultantom, obrtno novelo zvišanje pokojnine uradnikom državnih železnice, tiskovni zakon itd. Prihodnji torek pride na vrsto drugo branje rekrutnega zakona, da bo mogoče gosposki zbornici zakon rešiti do 1. marca. Brambni odsek je vključil Malikovemu obstrukcijskemu govoru sprejel rekrutni zakon tudi v podrobni razpravi. Za poročevalca v zbornici je bil izbran poel. Gniewosz. Finančni odsek je dognal zakonski načrt o plačah avskultantom. Po tem načrtu dobe avskultanti letni adjutum 1400 K, po dveh letih 1800 K, po treh letih, ako so napravili sodni izpit 2000 K, po šestih letih pa z dovoljenjem vlade 2500 K.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta 9. februarja. V dobro poučenih krogih napovedujejo preobnovo Fejervaryjevega ministrstva in sicer trdijo, da odstopi minister Kristoffy, ki ga nadomesti ali sedanji finančni minister ali pa tajni svetnik Matleković.

Glasilo neodvisne stranke piše, da o miru sedaj ne more biti govora, odločitev bodočih dni bo temveč le v znamenju boja.

Carinska vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Belgrad, 9. februarja. „Mali Žurnal“ je obrazložil v treh člankih obširno, kaj je Srbiji takoj storiti, da odbije od Avstrije napovedano ji gosposkno vojno. Ti članki so tako poučni, da jih je ponatisnilo 12 madjarskih dnevnikov. Članki razpravljajo pred vsem, kje je dobiti Srbiji nadomestilo za zabranjeni uvoz živine v Avstro-Ogrsko. Glede svinj, katerih se proda v Srbiji na leto do 15.000 komadov do 15 milijonov kg, je Srbija brez skrbi, ker se je v Belgradu nastanil francoski podjetnik Gaso, ki pokupi in izvozi ako treba vse svinje ter jih plačuje celo boljše, kakor se prodajajo v Pešto ali na Dunaj, a pri tem so prodajalci brez rizika in denar ostane doma. Težje je glede izvoza rogatega živine. Tu pride v prvi vrsti v poštev izvoz v države ob Sredozemskem morju. Seveda bi morala biti živina dobro rejena, da bi mogla tekmevat z rumunsko in bolgarsko živino. To velja za živo živino. Zaklana pa bi se dala izvažati na parobrodih z ledenicami po Donavi do Pasove in od tam do Ostende, na drugi strani pa preko Galaca na ladjah po morju na Angleško, kamor se dovaža danes mnogo mesa iz Argentine, Avstralije in Kanade, dasi traja vožnja 20—48 dni, iz Srbije pa bi prišlo meso v 10—15 dneh. Končno je treba misliti na izvoz konzerviranega mesa ter se v ta namen čimprej ustanovi v Srbiji velika tovarna na delnice. Članek zaključuje: „Ne zgrebljajmo draga časa, ne komentirajmo avstrijskega postopanja, ne dokazujmo mnogo, temuč združimo se in osnujmo si takoj sindikat!“

Dunaj, 9. februarja. Danes je bil srbski poslanik Vuić poklican v ministrstvo zunanjih zadev, kar dokazuje, da bi se Avstrija rada zopet pobotala.

Petrograd, 9. februarja. „Novoje Vremja“ piše o avstrijsko-srbskem konfliktu: „Avstrija je načelo o gospodarskem podjarmljenju Srbije tako zelo izrabljala, da bi se bila v desetih letih teritorialna združitev z Avstrijo izvršila brez bolečin in razburjenja. Zadnji trenotek so se Srbi zavedli. Bodočnost bo pokazala, ali bodo zmogli težavni in neenaki boj. Vsekakor upajmo, da bodo mogli boj zadržati do sestanka državne dume, ki nas bo rešila nenaravne avstrijske politike grofa Lamsdorffa, pred vsem pa dogovora v Münstergu.“

Obstrukcija v srbski skupščini.

Belgrad 9. februarja. Zaradi nesklepnosti se je morala seja odgoditi na jutri. Opozicija nadaljuje obstrukcijo. Vlada bi skupščino najrajši razpustila, toda kralj se temu upira.

Položaj na Ruskem.

Petrograd 9. februarja. Iz Sebastopola so poslali na Daljni Vzhok več častnikov, ker so zahtevali, naj bo obravnava proti upornemu častniku Schmidu javna in naj se ugotovi nekaterim zahtevam mornarjev.

Odesa 9. februarja. V Jelisavetpolu so zopet boji med Armenci in Tatari. V Sangezurju so umorili Tatari 200 otrok in žensk ter zažgali mnogo hiš. Armenci so se oborožili ter spoprijeli s Tatari, ki so morali bežati, zapustivši 10 mrtvih.

Težkoče v maroški konferenci.

Madrid 9. februarja. Dosedaj so teklo vse razprave na konferenci v Algecirasu gladko, a sedaj so hipoma nastale velike težave. Francoski zastopnik je zahteval, naj se pred vsem uredi vprašanje glede policije. To pa je točka, kjer staja Nemčija in Francija najbolj protivni. Nemčija zahteva mednarodno policijo, dočim hoče imeti Francija to zadevo urejeno tako, da se ji zagotovi vpliv na maroško policijo. Te težkoče bo pač težko premostiti.

Resnica o rusko-japonski vojni.

Berolin, 9. februarja. „Militär-wochenblatt“ dokazuje sedaj, da Rusije ni premagalo japonsko orožje, temuč svetovno časopisje. V tem oziru so se izkazali Japonci kot najmodernejši diplomati. Odločilno svetovno časopisje, posebno angleško, so si znali tako vdinjati v svoje namene, da je bil ves svet prepričan, da so Rusi res poraženi in da jim ne preostaja drugega kakor skleniti mir. Pri tej priliki se je pokazala velikanška moč časopisja, in da angleško časopisje vpliva na ves svet. Ta vpliv je tako močan, da mu je nehote podleglo celo rusko časopisje, ki je bolj verjelo prekanjenim Angležem, kot poročilom svojih lastnih generalov. Da je bilo temu res tako, dokazuje sedaj obelodanjeni dnevnik angleškega generala Hamiltona, ki je celo vojno preživel v japonskem vojnem taboru. Hamilton pravi, da ni bilo nobenega dobrega vojskovodje ne na ruski, posebnost pa še ne na japonski strani. Ako bi bili Japonci naleteli na dobrega ruskega vojskovodjo, bi bili propadli na celi črti. Najbolj je širil za Ruse neugodne vesti Friderik Palmer, vojni poročevalec lista „Colliers Weekly“. Sedaj pa Palmer odkrito priznava, da je namenoma prikrival resnico ter poroča, da je po bitki pri Mukdenu bil maršal Ojama uverjen, da ne more več prodirati, ker je bilo Rusov mnogo več ter so se vsak dan množili, dočim so Japonci spravili že zadnjega svojega moža na bojišče. Vključ temu je Palmer poročal v svet, da so Japonci obkolili že obe Linjevičevi krili in da je pogin cele ruske vojske neizogiben. In svet je to veroval, verovali pa so tudi Rusi, vključ temu, da je Linjevič neprestano brzojavljaval v Petrograd, naj se ne sklene mir, ker mu bo mogoče pobiti Japonce. Tega mnenja je bil tudi nemški polkovnik Gaedke, ki je bil v Mandžuriji ter je že pred bitko pri Ljaojumu pisal, da je položaj Rusov povoljen, in da je krivo ruskih porazov le to, ker Kuropatkin ni človek za ofenzivo. Toda Linjeviču in njemu ni nihče verjel in ruske vojske se je prijel apatičnost, ruskega naroda pa pesimizem — vse po zaslugah angleško-japonskega časopisja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. februarja.

— Volilna reforma in dr. Šusteršič. Pred nekaj dnevi smo zabe-

ležili od jako verodostojne strani poslano poročilo, govoreče o postopanju dr. Šusteršiča glede volilne reforme. V poročilu je bilo rečeno, da je dr. Šusteršič prodal interese koroških in štajerskih Slovencev; da je vladi obljubil svojo podporo, ako dobe štajerski Slovenci dva mandata manj, nego bi jim šlo, koroški Slovenci pa nobenega, vse to s pogojem, da dobe klerikalci kompenzacijo na Kranjskem. Zahtevali smo o stvari javnega pojasnila, in sicer od štajerskih slovenskih poslancev; in ker poznamo razmere, smo zahtevali, naj dajo štajerski poslanci to pojasnilo pod svojo častno besedo. Takega pojasnila nismo doslej dobili, pač pa je smoči priobčil „Slovenec“ članek, v katerem joka, da bi se moral kamen omehčati in v katerem prosi, naj se opusti vsaka polemika v tej zadevi, ker bi znala škoditi slovenskim interesom. Zavedamo se v polni meri važnosti volilne reforme za slovenski narod in ne potrebujemo nobenih opominov. Prepričani smo pa tudi, da storimo velezaslužno delo, ako razkrijemo eventualne spletke in izdajstva. Ako je dr. Šusteršič res prodal koristi koroških in štajerskih Slovencev, da dobi koncesije za klerikalce na Kranjskem, potem je vsakega poštenega Slovence narodna dolžnost, da proti temu brezobzirno nastopi. Stvari sami bi se s tem nič ne škodovalo, nego samo koristilo. „Slovenec“ zatrjuje v svojem članku, da je dr. Šusteršič pri vsem tem delu za volilno reformo postopal vseskozi pošteno in lojalno, in kakor zahteva celokupni narodni interes, ne glede na trenutni dobiček, ki ga zna od volilne reforme imeti ta ali ona narodna stranka. Mogoče, da je res tako in da je bil dr. Šusteršič v Mariboru obrekovan — ali kdo naj to verjame, ko to zatrjuje le „Slovenec“, štajerski slovenski poslanci pa molče. Naj izdajo ti poslanci tako izjavo pod častno besedo — in verjeli jim bomo mi in tudi vsa javnost; na to, kar zatrjuje „Slovenec“, pa živa duša nič ne da.

— **Kaplanska hudoba.** Iz Doba se nam piše: Naša duhovščina je že tako navadila v kalnem ribariti, da ne sme nikjer videti miru in sloge med ljudstvom. Vse njeno delovanje teži le za tem, kolikor mogoče razburiti duhove, razdvojiti sosede. V izbiranju sredstev niso gospodje izbirčni, kar le morejo, porabijo, samo da potem lažje v potu svojega obraza izvršujejo bojni klic svojega škofa. Gnjev nas navdaja, če pomislimo, kako lepo smo živeli v miru in kako zvesto smo dajali bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega; zdaj pa pride neizkušeno kaplanče in v svoji nadutosti podi ljudstvo iz cerkve, da bi imel potem kaj dela v smislu škofovega povelja. Divja narava našega škofa tako vpliva na njegove mlade oznanjevalce nevere, da ima vsak novopečen kaplan le en cilj pred očmi — razburjati ljudstvo. Tudi naš kaplan se je zagledal v to bogoljubno delo in se je izrazil že v početku svojega prihoda, da mora razburiti ljudi. Zvest svojemu načelu kuje noč in dan nakane, po katerih bi mu bilo mogoče doseči svoj namen. O gospod dr. Grivec, premladi in premalo izkušeni ste, da bi se brigali resni možje za vaše početje. Dobro smo pregledali vaše načrte in smejemo se vam, ker ste tako nerodni, da sami snujete iz lastnih vrst močno gardo, ki vam bo pokazala pot iz župnije. Kar jih dosedaj ni izpregledalo, tem se odpirajo oči po vašem predrznem delovanju. Brezobzirno vam bomo odslej gledali na prste in vas krenili po njih, kolikorkrat jih bodo napadali inkvizitorski krči. — Za danes hočemo razkriti javnosti en sam slučaj, da svet izpozna, kako neumni in predrzni so naši kaplančki. Dne 1. prosinca so bile popolne v dobski župni cerkvi pete litanije. Kakor je to povsod navada med vernim ljudstvom, se je tudi tukaj pelo po celi cerkvi. Popolnoma naravno in čisto umevno je, da nekateri bolj vlečejo kot drugi in se pri takih prilikah vselej pokaže disonanca med kornimi pevci in onimi po cerkvi. Tudi tu so nekaterikrat pevci v ladji zaostali za onimi na koru. Razume se, da nikomur niti na

misel ni prišlo, da bi hotel nagajati. Kdor pozna vernost našega ljudstva, bo moral temu vsekakor pritrditi. Da bi pa hoteli jeziti s tem kaplana, no, to bi se zdelo možem pač premalenkasto. Toda kaplan je v svoji razgreti domišljiji spoznal v tem demonstracijo proti svoji vzvišeni osebi — dokaz, da mora imeti presneto slabo vest, če misli, da bodo izrabljali modri možje svoja verska čutila proti njegovi osebi. — Naenkrat je prenehal sredi litanij in v cerkvi je nastal mučen molk. Ljudje so začudeno stopali na prste in gledali k oltarju, misleč, da se je pripetilo kaj hudega. Neki kaplanov prijatelj je že grabil v škropilni kamen, da bi hotel močiti, če je prečistitemu slabo. V tem pa je kaplan vendar odprl zopet svoja blagoslovljena usta, in prav po tistem, da so slišali komaj okoli stoječi, začel dalje litanije ne več peti, temveč samo brati. Mnogi so se že bali za zdravje kaplanovo in ženske so molile po litanijah še en očenaš za duhovnega gospoda, seveda ne iz ljubezni do njega, ki ga že davno nihče ne mara, temveč le za to, ker se jim smili vsak bolnik. Toda glej čudež; to, kar ni nihče slutil, to je izrabil dr. Grivec, da razburi ljudstvo. Izvzel je izmed vseh, ki so zategovali, moške pod korom — može, ki imajo več izkušnje, kot premore znana njegova skisana pamet. Pri teh, ki se niti ne brigajo za takega fanatičnega fanteta, je hotel poskusiti svoje misijonsko delo. Brž je začel poizvedovati po onih, ki so stali pod korom in cel teden so švigali orožniki po hišah, tako da bi bil mislil tujec, če bi bil prišel ravno takrat v faro, da se je zatekel med najhujše hudodelce. Ljudstvo je bilo upravičeno razburjeno, vse se je obračalo proti tako predrznemu postopanju kaplana, in ljudje, ki so bili vedno med prvimi, kadar je bilo treba kaj dati za nenatitno malho, so se zarezali, da ne dajo nič več, dokler bodo imeli takega oznanjevalca božjih resnic, ki vlačijo že stare može, katerih življenje je bilo vsikdar neomadeževano, kot hudodelce pred sodišče. Zapor torej naj bi bil plačilo za vernost in požrtvovalnost. Dolga vrsta čvrstih in uglednih mož je bila zaslšana pri sodišču na Brdu. Kaplan je skakal od veselja kakor obseden in se hvalil okrog, češ: „pet mesecev jim ne manjka.“ Kakor se samo ob sebi razume, je spoznalo deželno sodišče v Ljubljani neutemeljenost obtožbe in jo zavrnilo. Kaj naj še rečemo k temu? Ali se ne vpraša vsakdo po pravici, če je kaj takega sploh mogoče? Torej kaplani, ki so sami nesposobni, hočejo vtepati ljudstvu svojo nestrpnost v sodni dvorani. Tako torej razumete Kristov nauk o ljubezni do bližnjega, to naj bode vaše božje poslanstvo, netiti prepir v družini in občini. No če vi stavite politiko pred vero, prav, mi smo veseli tega, saj somišljenike nam bode pridobivali vi sami s svojim nadutim ravnanjem. Verske dolžnosti bomo opravljaliraje doma, ker si nismo nikdar v svesti, da ne bode napravili iz cerkve ječo s par natezalnicami in podobnimi napravami. Seveda bomo porabili tudi denar, ki ga izsesava cerkev iz nas, za boljše in koristnejše namene. K sklepu svetujemo še gospodu župniku, da prime tega nemirnega srboritnika za ušesa in ga pouči o njegovih dolžnostih ter ne pusti blatiti svojih župljanov. Vam, gospod kaplan, ki tako požrtvovalno vršite nauk edino zvečavne svete cerkve, hočemo ponuditi še levo lice, da bomo potem tembolj upravičeno vrnili Vam z broc enkrat za vselej.

— **Dvojna mera kamniškega tehanta.** Piše se nam iz Kamnika: Naš tehant uganja vsakovrstnih nerodnosti. Pardonirali smo ga dolgo; bolj ko smo ga pardonirali, bolj je postal drzen. Domišlja si menda, da si nihče ne upa, nastopiti proti njemu, a to domišljijo mu bomo kmalu pregnali. Za danes naj ga le malo zlasamo s tem, da označimo dvojno mero, po kateri se ravna pri svojem uradnem poslovanju. Pred par dnevi je umrl tukajšnji meščan g. Fröhli. Dekan je svoj čas pridno lazil okrog njega in delal njegovi gospodinji globeke poklone. Lazil je okrog njega

in se klanjal njegovi gospodinji, ko se je šlo za volitve in ko je hotel od njega dobiti neko njivo. Tako je bil sladak in po pasje priliznjen naš tehant, da je celo blagoslovil Fröhliho hišo in s tem prosil božjega blagoslova tudi za umrlega Fröhliha in njegovo gospodinjjo. Zdaj pa, ko je ležal Fröhli na smrtni postelji in bil že dejan v sv. olje, je padel pri tehantu v nemilost. Fröhli ni hotel nič dati za škofove zavode. S tem se je tehantu Lavrenčiču hudo zameril in ko je umrl, se je tehant maščeval. Prepovedal je slovesni pogreb, češ, ker se Fröhlihi ni hotel poročiti s svojo gospodinjo. To pač ni vzrok, da se prepove slovesen pogreb, naj je bilo razmerje med Fröhlihom in njegovo gospodinjjo že kakršnokoli. Ako postane tako razmerje že ovira za cerkvene pogrebe, potem bo devet desetink vseh kranjskih duhovnikov šintar pokopal, ker imajo ali so imeli taka razmerja. Saj vemo, kaj se godi po farovžih; saj ve že najbolj zabiti gorjanec, da so farovski z malimi častnimi izjemami tempelji prešestovanja. No in tudi to vemo, da si naš tehant pri premagovanju skušnjav še ni pridobil lavorik. Da se je šlo tehantu Lavrenčiču v Fröhlihovem slučaju res samo za maščevanje, da je slovesni pogreb res prepovedal iz same hudobije, to priča dejstvo, da ne meri vedno z isto mero. V samostanskih ulicah bi imel priliko pokazati, če je res tako vnet za čistost, kakor se dela, a tam tega ne stori. Pri Fröhlihu je samo nekaj domneval in to ignoriral, dokler je upal na znaten profit; v samostanskih ulicah pa ve ves svet že skoro 30 let, kaj se godi, a vendar ima tehant nad tem svoje dopadajenje in ne zine besede, ker glasuje dotičnik pri volitvah s klerikalci. Ker na duhovske žegne že davno nič ne damo, nam je čisto vseeno, v kakem razmerju kdo živi. Pribiti hočemo le dvojno mero in dvojno moralo, po kateri se ravna naš tehant in pribiti hočemo le, da dovoljuje cerkev klerikalcem vse, če le glasujejo pri volitvah za farovške ljudi. To je dokaz korupcije in priča, kaka gniloba je nastala v katoliški cerkvi.

— **Preklic na leci.** Iz Mirne na Dolenjskem se nam piše: O našem ljubeznivem župniku Antonu Kocjančiču smo Vam že poročali nekaj nerodnosti. Danes imamo poročati nekaj veselega. Tudi Mirna ne more biti mirna, če se kakemu duhovniku dobro zdi delati združbe Niti v božjem hramu ni miru in dostojnega vedenja. Ali je tepež ali častikraja, ali pa se zgodi kako izobčenje iz katoliške cerkve, katero naš župnik nam brez škofa ali papeža opravi. Napotitelj vse nerodnosti je naš vrhovni poglavar, župnik Anton Kocjančič. On je dne 10. decembra 1905 mežnarju, oziroma organistu čast kradel na leci, ko mu je očital, da je izobčen. Organist ga je tožil in dne 22. januarja 1906 sta imela obravnavo pri sodnji v Trebnjem. Vsak je imel svojega odvetnika. Župnikov odvetnik je bil dr. Schweitzer. Ta je le molčal pri obravnavi. Po dolgem nagovarjanju je organist vendar dovolil, da se je tožba ustavila, pa s tem pogojem, da mora župnik preklicati na leci in dati organistu zadoščenje ravno na istem mestu, na katerem mu je čast kradel. In pa vse stroške obeh odvetnikov mora plačati naš prečastiti gospod. Dne 28. januarja 1906 nam je na leci izjavo res prebral. Ali žalibog nismo mogli vsega razumeti, ker so klerikalne žene prav močno ravno med branjem izjave kašljale. Ker ni nihče mogel natančno razumeti, hočemo Vam, dragim mirenskim župljanom, obelodaniti natančno isto izjavo, kakor jo je župnik na leci bral. Glasil se je ta preklic takole: „Izjava: Jaz, Anton Kocjančič, župnik na Mirni, preklicujem vse v svoji propovedi na Mirni dne 10. grudnia 1905 izrečene žaljive besede, tikajoče se organista Ivana Boljka; osobito očitjanje, da je on izobčen, ter priznam, da sem mu ta dan s tem očitjanjem krivico delal, če tudi ne namenoma.“ — Torej sodišče mora med duhovniki in župljani mir delati; naš knezškof tega neče. Tudi prav!

— **Inkvizicija v Gorjah.** Kako prav je imel rajni nepozabni slovenski duhovnik Jakob Zupan, ki se je večkrat izrazil, da so jezuiti dobili svoje ime od „a Jesu itis“ (od Jezusa greste), nam spričujejo zgledi dan za dnevom. Ker jih naša klerikalna država v vsem podpira, so postali tako predrzni, da se že kar očitno upajo kazati svojo pravo barvo, t. j. svoj zlobni smoter — postati inkvizitorji. Gorjanci moramo s sramom pripoznati, da imamo sami rojaka, ki je po ponesrečenem poizkusu, da bi mu bila ženska kika altar, zašel med jezuitske halje. Na svečnico je ta naš „biser“ pripeljal s seboj nekega pridigarja, ki je s celo uro dolgim govorom „moril“ naše nesrečno ljudstvo. Ker je p. Kunstelj vedel, da ob takem mrazu ne bo nihče mogel do konca ostajati, je šel nekako proti sredi pridige na pokopališče ter zastražil vse vhode. Vkljub temu se mu jih je nekaj izmuznilo ter ušlo čez pokopališče. Vendar vsem ni bila sreča mila. Katere je dosegla njegova težka roka in kateri so se ustrašili njegovega skovikajočega glasu, so se vrnili v cerkev — zdehat. Na ubežnike pa je napravil divji lov in nazadnje ulovil nekega šestnajstletnega dečka, katerega je s policijsko spretnostjo zagrabil in ga vlekel okrog cerkve. Deček je jokal, vpil, prosil, pa vse ni nič pomagalo. Božji namestnik ga je vlačil po blatni, ledeni cesti, mu vso praznično obleko pokončal in dečka nevarno obtočkal. V tem, tako božanskem pridobivanju poslušalcev se usuje izmučeno ljudstvo iz cerkve, med njimi tudi pravnik g. Jan. Ko slednjega zagleda, vzbesni njegovo božansko obličje, zardeči kot puran in začne bruhati neko, pijanemu človeku podobno hropenje: „Gosp. Jan! Tu ga imate. Vi, vi, ste — ni bil v cerkvi, pa danes pri obhajilu — ga očetu. — Me denite v „Naroda“. Ja, ja — — — g. vi mene —“ G. Jan misleč, da bipno zblaznel, se hitro umakne, on pa je svojo žrtev še nadalje trpinčil in jo vlekel tja do svojega stanovanja. Ker se noben Gorjanec ni gnil, in ker tudi oblasti za javno varnost niso storile potrebnih korakov, je p. Kunstelj dobil še večji pogum in je s tem še celo kaplana spravil v tako navdušeno hrabrost, da je ta že čez dni, to je v nedeljo tudi jel poskušati moč svojih blagoslovljenih prstov. Z inkvizitorskimi pogledi sta iskala oba, kje bi se dobila kaka žrtev. In to pot so imeli g. kaplan srečo, da so kar dva zasačili, ki sta ozebljene ude grela z gibanjem in ne z molitvijo. Privleče jih skozi cerkev, jih tira mimo oltarja, na katerem se je čitala maša in jih lopi v zakristijo, kjer jih neusmiljeno preklofuta. Od blagoslovljene roke — božje šibe — dotaknjena dečka se mahoma spreobrneta in sta jela škrtajoč z zobmi pobožno galidirati svoje molitvice. Ves žalosten, da se kristjanska vera na moderni katoliški način razlaga kot čevljarska obrt, se g. Jan, ki je bil zopet v zakristiji, in upamo da zadnjikrat v gorjanski, ni mogel zdržati sožaljnega nasmeha. Pa tudi njega so izpazile inkvizitorske oči. Pater Kunstelj pridrvi nanj in zakriči: „Spet en član.“ nato se pa takoj zasukne in zbeži skozi vrata, boječ se, da bi jih nekaj ne zvedel za svojo surovost. Neumevno se nam zdi, kako da se je p. Kunstelj ravno na g. Jana spravil, ko bi vendar moral biti njemu najbolj hvaležen, da ga še do danes ni prijel za ušesa, ker je izvalil iz njegove matere 6 gld. za mašo za Janovo spreobrnjenje. Ker še do danes ni prinesel pobotnice, da se je maša čitala in ker g. Jan še vedno ne spoštuje podlih duhovnikov, sklepamo, da se maša sploh ni čitala ali pa da se je čitala tako zanikrno, da nima nobenega uspeha. Saj znamo, zakaj da ga imate tako v želodcu. Zato, ker vas je lansko leto, ko ga je župnik s surovimi besedami pri obč. zboru bralnega društva razžalil in vas je potem čez par dni ob ugodni priliki tako lepo nakuril, da se še danes niste umirili. In takrat so potem župnik, kaplan, dr. Krek in dr. pridigovali, sedaj v cerkvi sedaj v mar. dvorani, da bi g. Jana spravili v slabo luč, so letali po hišah, da bi ljudem, katerim so se oči

odprle, zopet peška nametali v nje. In če ti ljudje, ki pri Gorjancih visoko čast uživajo, ker jih ljudje ne poznajo, kakšni da so pravzaprav, niso nič dosegli, kaj bote šele vi, ko že vsak gorjanski otrok ve, s katerimi ženskami ste kaj opraviti imeli in vam to naši ljudje tako zelo v zlo štejejo, da nimate nobenega kredita. No, pa tega bi vam nihče ne zameril, da napadate mirne zavedne ljudi, saj to je vaša dolžnost. Samo s tako nerodnimi in surovimi sredstvi jih nikar! Saj se dobe bolj poštena čista katoliška. Le povprašajte g. župnika in kaplana, ona vesta zanje. Mi jih sicer sedaj še vseh ne vemo, ker koliko jih je pač, ki so tako skrivna, da jih še danes nismo pogruntali (ta so posebno priporočljiva). Nekaj vam jih pa vendar le razodenemo. 1) Lansko leto je g. župnik, ko se mu je Jan enkrat po robu postavil, enostavno prepeval pod smrtnim grehom z njim občečati. Za mlajšega brata pa še posebno naročil staršem, naj na vse kripje preprečijo kakršnokoli občečanje z njim. 2) Starši, ki so v tretjem redu, mu ne smejo poslati na Dunaj nobenega krajcarja in da bi bila ta odredba bolj možna, je nabasal iz Janove hiše 17 gld. 50 kr. za cerkveno ropotijo, zahteval jih je pa še nekaj čez 50 gld. Vi, g. pater, ste pa nekako ravno v tistem času vzeli samo 6 gld., 40 gld. bi jih bili, pa bi g. Jan tisto zimó ne mogel iti na Dunaj. 3) Otrokom v šoli je razlagal, naj ne bodo taki kot Rebrov študent, in če je kdo napravil tako nerodnost, pa ga je hitro zavrnil: Ti si tak kot Rebrov, ter s tem kradel indirektno njemu čast. 4) Na Marijini dvorani je bilo nabito: Ta mesec molitev za nekega mladeniča, ki je to itd., kar je pobožno, premeteno ljudstvo obrnilo vse na Jana. 5) Kdor je le občečal z njim, je klical k sebi njih matere na zagovor, da tako malo pazijo na svoje otroke, (nekateri so imeli že nad 30 let!) 6) Kaplan pa je celo prisilil dve sestri, da sta podpisali neko izjavo v „Slovenca“ zoper njega, katera pa je bila po nesreči tako nerodno skupaj zvrnjena, da je merila veliko bolj na župnika, ker dotičnemu popisu značaja odgovarja še najbolj župnikov. 7) Župnik je delal zadnji čas na to, da se mu vzame neka mala stipendija, pri čemur se je pa strahovito blamiral. Ubogi jezuit! To so pristna katoliška sredstva iz prve katoliške fabrike, in vi se jih niste poslužili. Mari ne verujete v njih uspeh. Če to ne verujete, pa vsaj to verujte, da bi se le s takimi sredstvi dalo danes kaj doseči in bi se dala upeljati inkvizicija — če bi bili ljudje tudi tako podli in zavrženi, kakor so njih brezvestni voditelji — duhovniki.

— **Klerikalnemu županstvu v spominsko knjigo.** S Črnega vrha se nam piše: Srečni Črnovrščani, sedaj ste se otreli liberalnega županstva in nastopili ste dobo zlatih časov, po katerih ste že davno, davno hrepenele. Županski stol je zasedel po volji božji od tretjerednikov izvoljeni katoliški mož. S pomočjo duhovnikov vas bo pripeljal nazaj h Kristusu ter spravil zapeljano občinsko gospodarstvo v pravi tir. Kakor sam župan svojim pivcem razlaga, je prejšnje županstvo slabo gospodarilo, naredilo dolgov in zato letos 50% naklada na davke. Pove pa ne župan, kaj vse se je prej storilo za korist občine in na kak način je nastal primanjkljaj, kateri je treba letos pokriti. Zadnje leto se je resnično proračun visoko prekoračil, delal se je vsled nujnosti sredi vasi novi most, kateri je za vas velike vrednosti in važnosti, kar pritrjuje celo sam županov brat Filip. — Določeno je stalo veliko. Prejšnje leto se je pokrtil del črnovrškega potoka. Sicer pa čemu davkoplačevalce dražiti s praznim govorjenjem, rajši jim pokazite občinske račune, da sami uvidijo, zakaj in koliko se je izdajalo, ker potem bo vsakemu jasno, da hoče sedanji župan prejšnje županstvo le blatiti in v slabo luč postavljati, česar pa pošten mož ne sme delati. Pozivamo vas, gospod župan, k pridnemu delovanju, prilike imate dovolj pokazati marljivost! Trudite se, da se do spomladi dobi deželna in državna podpora za črnovrški in predgriški vodovod, katerih zadnji je tako nujno

potreben, da bolj biti ne more. Tretje delo imate šolo v Zadlogu in nato šele počasi — počasi župnijsko palačo. Vzemimo zadloško šolo. Zakon pravi: kjer je v okrožju enega kilometrov 40 za šolo ugodnih otrok, mora se ustanoviti šola. Zadložani so se poslužili tega zakona ter dosegli, da se gradi tam enorazrednica. Črnovrški seveda ne morejo biti s tem zadovoljni, ker so svoječasno prosili, naj bi se v Črnem vrhu razširila šola za eden ali dva razreda, a deželni šolski svet ni v to privolil in določil graditve šole v Zadlogu. Pretekli terek je odredilo c. kr. okrajno glavarstvo obravnavo, katera se je vršila v Zadlogu pri Zagodi. Obravnavati je bilo, na katerem prostoru in kdaj se prične z graditvijo in kako dobiti za to potrebni denar. Povabljen je bil občinski odbor, kateri se je maloštevilno odzval ter tako pokazal, koliko je vnet za izobrazbo ljudstva. Med odborniki je došel k obravnavi tudi odkornik Filip Rudolf, kateri mož je več let trgal hlače po šolah, vendar mu ne gre v glavo, da je dobro, da zna vsak brati in pisati. Prišel je dokazovati, da Zadložani niso potrebni šole, češ, da je občina preveč obremenjena, da ji je graditi dva vodovoda in novo župnišče; ter da naj šola čaka vsaj eno desetletje. To je vedno in vedno premleval. Njegov pravi namen je leta, šole ne zidati, ker je vendar dobro imeti ob času volitev takih mož, kateri gredo za duhovniki, kakor ovca za soljo. Rudolfovi trditvi je med drugim tudi ugovarjal neki posestnik, ki je rekel, da je vendar bolje čakati z župniščem deset let in ne s šolo, češ, saj imata gospoda v Črnem vrhu sedaj kar dve hiši in čemu še tretjo zidati. To je res! Visoki deželni odbor naj vpraša črnovrško županstvo, koliko let bomo morali se skladati za novo župnišče; saj bi vendar sedaj že moralo biti dovolj denarja, da se hiši, katero je podarila Katarina Plešnar za župnišče, napravi novo podstrešje in povečajo okna. Danes stanuje v tej hiši troje orožnikov, eden celo poročen, v pritličju je prodajalna s skladiščem, kakor nalašč za duhovnike konsumce in še ena soba, kjer je pokojnica stanovala. Jasno je torej, da je poslopje pač dovolj prostorno za dva gospoda in njuni kuharici. Kdor izmed gospodov bi ne bil zadovoljen s tem stanovanjem, naj se naseli v kako mestno župnišče, a v idrijsko gotovo ne. Davkoplačevalci na noge, denarja za popravilo župnišča je že dovolj nabranega in ni potreba pri davkih več skladati za ta namen. Popravite gospodom hišo in mirna bo Bosna!

— **„Osa“.** Štirinajsta številka našega politično-satiričnega in humorističnega tednika prinaša troje podob. Na prvi strani pleše Prevzvišeni s Šilukom in Ašantijem spodoben bojni ples. Privoščimo mu prav iz srca to nedolžno platonsko zabavo! Druga podoba (iz leta 1909.) kaže učitelja, po škofovi milosti promoviranega za razcapanega vaškega pastirja, predavajočega bistroumni in dostojno oblečeni kravi o umnem gospodarstvu. V tretji podobi, tudi iz bližnje bodočnosti, zahteva brumen osel v imenu vse uporne živine prvo besedo v deželi. Izmed vsebine nam je najbolj povšeči „Žalostna pesem“, „Na maskaradi“, „Pobožni Svitoslav“ in „Kdo je mar?“ Vsaka številka „Ose“ nam kaže, da list vidno napreduje tako glede podob kakor glede vsebine.

— **Učiteljske vesti.** Suplentinja v Toplicah, gđc. Ernestina Schott je imenovana za provizorično učiteljico v Sodražici, gđc. Ivana Borštnik v Metliki pa za provizorično učiteljico in voditeljico pri Sv. Gregorju. Na rudarsko šolo v Idriji pride učitelj g. Stanislav Legat.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam piše: Danes se predstavlja noviteta igrokaz „Malilord“. V terek, dne 13. februarja, se poje prvič na slov. odru velika Weissova opera „Poljski žid“. Predstava je v korist gosp. opernemu kapelniku Benišku. V petek, dne 16. februarja, se ponavlja ta opera. V nedeljo, dne 18. februarja, boste dve predstavi: popoldan kot ljudska predstava „Ci-

gani“, zvečer pa se uprizaro dramska noviteta „Lukrecija Borgia“. — **Ruski umetniki v Ljubljani.** Kakor smo že poročali, priredi znamenita ruska igralka v Petrogradu, gospa Komissarževskaja s svojo družbo umetniški turné po Evropi. Javili smo že tudi, da je uprava hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu že sklenila z gospo Komissarževsko pogodbo, da priredi ruska družba tri predstave na hrvatskem odru. Kakor čujemo, se tudi naše „Dramatično društvo“ pogaja s slavno rusko umetnico, da bi nastopila s svojo družbo tudi na slovenskem odru v Ljubljani. Če smo prav poučeni, pride gospa Komissarževska v Ljubljano v zadnji polovici meseca marca.

— **Poljaki o Slovencih.** V Lvovu izhajajoči tednik „Szkola“, „organ tow. pedagogicznego“, priobčuje v svoji številki z dne 3. t. m. podlistek „Słowiańskie nauczycielstwo i jego pisma“, v katerem razpravlja znani prijatelj Slovencev prof. Jan Magiera o slovenskem učiteljstvu, o njegovih težnjah za izboljšanje bednega svojega položaja in o glasilu našega učiteljstva, o „Učiteljskem Tovaristu“.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani.** Drugi letošnji plesni venček, ki ga priredi čitalnica dne 17. t. m. obeta postati nekaj izvanrednega. Osnovala sta se posebna odbora, da izvršita potrebne priprave in osobito med damami je za ta venček posebno zanimanje. Namerava se posebna vrsta kostumnega venčka pod karaktističnim naslovom: „papirnata reduta“. Damski odbor je imel danes popoldne večerno sejo, gospodje se pa pozivljejo, da pridejo na razgovor v ponedeljek zvečer ob polu 9. uri v restavracijo „Narodnega doma“.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** je daroval 20 K g. Anton Bučar, poštni oficijal in posestnik, o priliki svoje poroke z gospodično Mici Kristofič, lastnico konfekcijske in modne trgovine v Ljubljani. Hvaležno sprejemši ta dar, mu družba čestita ter želi obilo sreče. — **Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani, dne 9. februarja 1906.

— **Užigalice v narodni namen.** Preteklo leto je imela družba sv. Cirila in Metoda 14.000 K dobička od družbinih užigalic, češka šolska družba je pa dobila celih 40.000 K. Lepe vsote so to, zato pa jeze Nemce in „Tagespost“ stoka, da se v tem oziru o nemški poštvovalnosti in zavednosti še govoriti ne da! Nemški sulfurajn namreč ne priobčuje nobenih izkazov, koliko dobička mu neso njegove užigalice.

— **Podružnica kranjske avstrijskega pomožnega društva za bolne na pijučih.** V seji dne 3. t. m., ki ji je predsedoval I. podpredsednik dr. Danilo Majaron, izrekel je odbor odstopivšemu predsedniku dvornemu svetniku F. Schaschelu za njega uspešno in poštvovalno delovanje svojo najsrčnejšo zahvalo in priznanje in je sklenil, da mu to po deputaciji tudi osebno sporoči. Po odobrenju zapisnika zadnje seje postal je podpredsednik dr. Majaron poročilo o društvenem delovanju, iz katerega posnemamo naslednje najvažnejše točke: Po podružnici v Kranju, Novem mestu in Postojni prirejena predavanja o jetiki bi so prav dobro obiskana in so dokazala, da se občinstvo živo zanima za odvracanje jetike. Predavanja se bodo v kratkem nadaljevala. — Kakor je razvideti iz poročil o delovanju deželne zbornice, je dovolil ta podružnici subvencijo 1500 K. Oficijalnega obvestila pa podružnica še ni dobila. Kuratorji osrednjega društva dovolil je subvencijo 2000 K, kar je v prvi vrsti zaslugi odstopivšega predsednika. Občinski svet ljubljanski pa je dovolil podporo 500 K. Ker je Kranjska hranilnica izjavila, da bode tudi ona dovoljevala redno letno podporo, če te store ravno kar imenovani faktorji, obrnila se bode podružnica do hranilnice s prošnjo, da ji čimpreje nakaže tako podporo. — C. kr. okr. glavarstvo ljubljansko nabralo je pri občinskih, župnih in šolskih uradih vsoto 82 K 20 v. Zbirka pričela se je tudi v c. kr. okrajnem glavarstvu postojnskem in je podružnica v ta namen dala na razpolago večje število pravil in nabiralnih pol. — Zasebnik g. Aleksander Mallitsch v Budapešti, ki je podružnici pristopil kot podpornik z vsoto 200 K, naklonil ji je znova darilo 500 K, za kar mu je odbor izrekel najsrčnejšo zahvalo. Na to se je vršilo posvetovanje, kaj je storiti z ozirom na odstop bivšega predsednika in na odstopovanje I. podpredsednice. Odbor bil je mnenja, da bi bilo najpravičnejše in za podružnico najugodnejše, izvoliti predsednika dosedanjega I. podpredsednika g. dr. Danila Majarona, ki je po odstopu dvornega svetnika F. Schaschela z vnebo in velikim stvarnim razumevanjem vodil predsedniške posle in ki je vsled

svojega pogostega bivanja na Dunaju v stanu, stopiti v ožjo zvezo s predsedstvom osrednjega društva in tako tudi v tem oziru uspešno delovati za kranjsko podružnico. Podpredsednik dr. Majaron se je zahvalil za izkazano mu zaupanje, toda izjavil, da vsled premnogih drugih dolžnosti predsedništva ne more prevzeti. Odbor je vsled tega volitev predsednika odgodil in je poveril g. dr. Majarona, da o priliki svojega predstoječega potovanja na Dunaj konfirira s predsedstvom osrednjega društva o napominanih personalnih zadevah. Ker se mora vsled tega v kratkem sklicati odborova seja, se je odgodilo tudi posvetovanje o odvracanju napravah, ki se naj uprizarijo še v tem letu. Odborovi člani zdravniki izdelali bodejo dotični načrt tudi v detajlu.

— **Kopije katastralnih map.** Finančno ministrstvo je izdalo novo navodilo za naročbo kopij katastralnih map ali prepisov drugih operativ zemljarskega katastra kakor tudi za pobiranje dotičnih pristojbin. Na podlagi tega navodila se kopije operativ zemljarskega katastra lahko naročajo pismeno ali ustno pri a) katastral. mapnem arhivu, b) davkariji, ali c) pri evidenčnem geometri. Pri naročilih, ki so nepopolna ali nejasna, ima pristojni urad preskrbeti popolnitev najkrajšim potom. Naročniki morajo naznaniti: a) ime, stan in bivališče, b) predmet in način, kako naj se naročilo izvrši, in c) kako naj se odprave vroči. Dalje se kopije operativ lahko dobe ali a) neposredno od urada, ki je naročilo izvršil, b) potem davkarije, ali c) na zahtevo po pošti ob nevarnosti in stroških naročnikov. Odpravne pristojbine se morajo doposlati naprej, ali a) v gotovini, b) po poštni nakaznici (v pismu), ali c) ali s tem, da se plačilo nakaže potem poštne hranilnice (dotična vplačilnica se dobiva pri vseh poštah uradih in prodajalnah poštne vrednotnijo za 7 h na deželni plačilni urad oziroma davkarijo, ali pa d) se jih pobere po poštne povzetki. Kdaj se naročilo odpravi, se stranki naznani le tedaj, če se ne more izvršiti v šestih tednih. Slednjič se občinstvo opozarja, da je evidenčnim geometrom in drugim uslužbencem evidenčnih pisaren zabranjeno sprejemati denar za naročila. Uradni cenik za ta naročila je na ogled v uradnih prostorih katastralnega mapnega arhiva, evidenčnih geometrov, davkarij in deželne plačilnega urada.

— **Srebrno poroko** obhajata danes gosp. Franc Pogačar, uradnik trdko G. Tönnies, s soprogo gospo Ivano Pogačar. Bilo srečno še mnogo let!

— **Zaključni plesni venček** „Slavčevih“ plesni vaj bo v nedeljo dne 18. februarja ob polu 8. uri zvečer v čitalnični dvorani „Narodnega doma“. Vstop imajo gojena plesnih vaj, vabljeni ter vpejlanogostje.

— **Slov. tamburaško društvo „Triglav“** priredi v soboto, dne 17. svečana t. l. plesno veselico v prostorih g. Frana Poljsaka na Martinovi cesti št. 32.

— **Umrla** je na Glincah gospa Ana Javornikova, soproga trgovca gospoda Frana Javornika v starosti 33 let, zapustivši dvojnedoletnih otrok. Lahka ji zemlja!

— **Prostovoljno gasilno društvo Vič-Glinca** priredi v nedeljo 11. t. m. plesni venček v salonu gosp. I. Trauna na Glincah, pri katerem se deluje slavni tamburaški klub „Triglav“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 vin. za osebo. Ker je čist dobiček namenjen društveni bolnišnici, si dovoli odbor vse častice podpornike in prijatelje društev in udeležbo vabiti.

— **Pred odhodom v Ameriko** umrl. 30letni posest. sin Mihael Gregorin z Brezovice pri Ljubljani je bil namenjen v Ameriko in je obhajal 30. januarja v neki gostilni odhodnico. Okoli polnoči je prišel domov, drugo jutro so ga pa našli mrtvega. Zadel ga je kap.

— **Mlekarna na Svetju pri Medvodah** prične svoje delovanje 12. t. m. Pristopivši člani naj se blagovole zglasiti v nedeljo, dne 11. t. m. od 2.—4. ure popoldne na Svetju.

— **Radovljanska podružnica Slovenskega planinskega društva** priredi v nedeljo, dne 11. svečana 3. uri popoldne na Bledu v dvorani „Blejskega doma“ svoj letošnji redni občni zbor. Vabljeni so vsi člani in prijatelji planinstva.

— **V obrambo.** V štev. 8. „Naša Moči“ z dne 1. februarja se običajno poštam na Jesenicah in na Javornikah da se „Naša Moč“ naročnikom redno dostavlja. Obeta se nam, da bo „Naša Moč“ tako zaropotala, da prizadetim ne bo všeč. Pa tega ropotanja se mi čisto nič ne bojimo, ker nismo nerodnosti krivi mi, marveč upravništvo „Naše Moči“ samo. Ne slovi so slabo in nerazložno pisane. Ako naslovnik stanuje v Groblju, naslov pa je napravljen v Kurjo vas je redno dostavljanje nemogoče. Tudi

polovica hišnih števil ni prav zapisana. Nekateri naročniki dobe po dva ali tri iztise, nekateri pa nobenega. Naj upravičeno poskrbi, da bodo naslovi razloženi in pravilno zapisani, pa bo vsak naročnik dobil list redno in točno. — Jesenice in Javornik, 7. februarja 1906. Janko Mežik, Matija Čop, pismonoši, Jesenice-Fužine. Davorin Taučar, Jakob Sodja, pismonoši, Jesenice. Anton Udir, pismonoša, Javornik.

— **Motila sta jih.** V torek zvečer sta prišla dva popotnika v Motniku na Gorenjskem v gostilno naprositi županovi hiši in prosila prenočišča. V gostilničarski sobi je sedela lepa družba: dva župnika ozaljšana s šopki kot dva ženina ter tri ženske. Vseh pet je bilo pijanih kot krave. Dobro so se zabavali, kot se zabava človek pri vinu in ženskah. Novo došla potnika pa nista bila župnikoma všeč, najbrž zato, ker sta ju motila pri izvrševanju njune stanovske dolžnosti, namreč oznanjevanja ljubezni. Eden izmed župnikov se je zadržal nad prvim popotnikom, da je lump in falot, ker nima delavske knjižice, ampak samo orožni list. Gostilničar, ki je preje obljubil obema popotnikoma, da ju vzame čez noč pod streho, je zdaj temu odpovedal prenočišče in revni človek je moral oditi v mrzlo noč. Ko je njegov tovariš ostal sam, se je začel eden izmed pijanih fajmoštrov tolči po komolecu in pomenljivo prikramavati, kar je pomenilo, da hodi ta popotnik s človekom, ki ima strgan komolec in ki je ničvreden. Ko so od vseh strani švigali nanj hudobni pogledi in ker je tudi gostilničarka oblastno zavpila, da ne spi več v hiši, dokler bo ta človek tu pod streho, ni kazalo se drugemu popotniku drugega, kot da se je še on umaknil z zavestjo, da ni dobro motiti kakega fajmoštra, kadar se zabava pri ženskah in jih objema po fantovski.

— **Nevarna bolezen.** Na Rateževem brdu, sodni okraj Ilirska Bistrica, sta se primerila dva slučaja bolezni otrpnenja tilnika (Menigitis cerebro spinalis). Oblast je vse potrebno ukrenila, da se bolezen omeji na gori navedena slučaja.

— **Hebrejska predrznost.** Piše se nam iz Novega mesta: Pred kakimi 14 dnevi se je nastanil pri nas zobozdravnik z Dunaja dr. Weiss. Mož je zagrizen in brezobziren. Nemoč. Vse njegovo nastopanje tolmači ga kot takega, osobito pa še radi tega, ker je tak Hebrejec, kakor se ga sploh mislijo zamore. On nastopa do skrajnosti prelizljivo, obenem pa z neko prepotenco, katera presega vse meje dostojnosti. Dela sploh tako, kakor bi ne smel nobeden akademično izobraženi človek. Vidi se mu, da je njega glavni smoter „gšeft“. Pred kakimi 10 dnevi je priredil znanstveno predavanje o hipnotizmu in to brezplačno v dvorani naše čitalnice. Obisk je bil zelo poveljen in nastopal je mož še dovolj taktno in obzirno do občinstva. Uspeh je bil vkljub njegovemu nerazločnemu izgovarjanju — poveljen. Ko je pa mož opazil, da se je njegovo prvo reklamno predavanje obneslo, priredil je koj drugo, a sedaj — z vstopnino. Tudi to predavanje je imelo zelo dober obisk. Možu je to šlo v glavo. Med predavanjem obnašal se je do skrajnosti predrzno in zapovedujoče nasproti občinstvu. Tudi nasproti našim damam ni bil obzirniji. Čudoma smo se čudili, da se pušči naše občinstvo tako prezljivo obdelovati. A ni temu še dovolj —, še več si je dovolil ta Hebrejec. Po predstavi se je izjavil v kavarni, da njega predavanja niso mogla imeti tistega uspeha, kakor si ga je on želel, ker ves material, kar ga je imel — je bil preveč „Bauernvolk“. To pa pač presega že vse meje. V čitalnični dvorani se je poseben laskal uradništvu, v gostilnah pa zabavlja čez uradništvo ter tarna, da je le tam kaj za služka, kjer je kaj meščanstva — „was diese Beamten“ — itd. Za prihodnji ponedeljek je zopet napovedal predavanje ter skače od hiše do hiše in vabi na udeležbo, celo tako predrzen je, da kar na ulici — njemu popolnoma neznane dame nagovarja ter jih vabi na predavanje. Radovedni smo, ako se bode dalo naše občinstvo res temu možu tako za norca imeti ter ga podpiralo, ko on nas nazivlje z „Bauernvolk“ in neotesaneži. Vederemo! Dobro, ako smo res taki, da nas sme vsake pritepanec tako obdelovati — ni čuda, ako se on drzne v javnih lokalih čez Slovane z vso brezobzirnostjo zabavljati in naše dijaštvo kakor tepece nazivljati. No; in čitalnica — narodna — da takemu glumaču še prostora na razpolago. O kje so časi, kje so možje, ko kaj takega pri nas ni bilo mogoče!

— **V Zagorju ob Savi** se priredile v nedeljo 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer v dvorani g. Michelčiča igrni „Brat Sokol“ in „Eno uro doktor“. Pričakovati je obilne udeležbe, posebno ker gostujeta članici slovenskega gledališča v Ljubljani gđ. Kočvarjeva in gđ. Kozinova.

— **Nova železnica na Štajerskem.** Prihodnji mesec začno graditi takozvano sulpško železnico, ki bo šla od Lipnice po Sulpški dolini (Sulmtal) do Zelenege travnika (Wies) koflaške železnice. Železnica bo okoli 20 km dolga. Delniški kapital znaša 1.270.000 kron. Nova železnica pride do svoje veljave, ko se zgradi železnica iz Maribora do Zelenege travnika, in na drugi strani od Ivnice preko Radlje v Vuzenico.

— **V toplice Laški try** se pride kmalu zdraviti nadvojvoda Karel, ki si je na drsališču nedavno zlomil nogo.

— **Odlikovano narodno podjetje.** Vrl štajerski narodnjak Robert Diehl je bil na dunajski razstavi žganih pijač odlikovan za svoje izvršne izdelke s srebrno kolajno in najvišjim priznanjem (diplomo).

— **„Z nemščino se pride po vsem svetu“**, radi zatrjujejo Nemci in njih prijatelji. Temu moramo dostaviti: ako človek razume poleg nemščine še kak slovenski jezik. Neki graški Nemec se namreč britko pritožuje v graških listih, kako je hotel brzojaviti iz Pariza v Zagreb, a noben uradnik ni vedel za nemški „Agram“, ker tega imena tudi v uradniških zaznamkih ni. In Nemec bi ne bil ničesar opravil, da se ni spomnil na hrvatsko ime „Zagreb“. Takoj je uradnik na pamet vedel za to mesto ter brzojavko sprejel in odposlal. Nemec pa se je hudo nos pobesil.

— **Ljubeznivi sestre.** Ivana in Marija Domanjko iz Radvenca pri Ljutomeru imata večkrat kak majhne potrebe, a ne denarja zato. Zato sta si skušali pomagati. Marija Kavčič v Radvencih ima hranilnično knjižico z vlogo 2000 K. Marija Domanjko je šla 18. decembra l. l. h. Kavčičevi in govorila in govorila toliko časa z njo pred hišo, da je njena sestra tačas vzela v hiši hranilnično knjižico in vzdignila na to 300 K. Obe sestra sta bili zaradi gojčufje obsojeni, in sicer Ivana na 10 tednov, Marija pa na 3 mesece.

— **Žaba v vodovodni cevi.** Iv. Lešnik v Koprivniku pri Mariboru je izpeljal vodovod iz občinskega vodnjaka do svoje hiše. Ker sosedje vsled tega iz vodnjaka niso dobili nobene vode več, so bili jezni in so sklenili se masčevati. Martin Predan je odprl vodovod in porinil s palico žabo v cev, vsled česar je bilo seveda treba vodovod popravljati. Ker je že tudi prede Predan nekaj „popravljal“ ta vodovod, je bil obsojen na 3 mesece ječe.

— **Nemška inteligenca.** Ko so dne 7. t. m. pripeljali v Mürzzuschlag morilki Zeller, obnašali so se meščani, posebno zastopnice „nežnega spola“, kakor krvoželjna drhal v srednjem veku. Množica je vpila: „Opljuvajte morilki, pobijte ju!“ Le z velikim naporom so orožniki rešili deklici v neko hišo, da ju ni inteligentna drhal živih raztrgala.

— **Nesreča.** Na Preserjah v rihemberški občini na Goriškem je padla neka 2letna deklica v juho na stedilniku in se tako oparila po obrazu, vratu in rokah, da bo težko okrevala. Matere, pazite na otroke!

— **Štiri smrtne obsodbe dvignjene.** Posestnik Anton Radovan v Katunju pri Mompaderni, okraj Poreč, je bil 15. avgusta 1904 zahrbtno napaden, ko je šel k maši, in je kmalu nato umrl. Pred svojo smrtjo je svoji ženi izjavil, da so ga napadli kmetje Tomaž in Matevž Radovan, Anton Stifanič in Martin Tidič. Na podlagi te izpovedbe so prišli ti štirje pred porotnike in sodišče v Rovinju jih je obsodilo vse štiri na vešala. Ker so se pa pritožili, je najvišji sodni dvor ugodil njih prošnji, dvignil prvo razsodbo in odredil novo obravnavo, ki se je v torek pričela v Rovinju in bo trajala okoli 10 dni.

— **Župnik na zatožni klopi radi umora svoje tete.** Pri obravnavi proti župniku Tomažiču, Antonijeti Oštrici in Šimi Kovačević je bila zadnje dni zaslišana cela vrsta prič, med drugimi tudi poštni in brzojavni ravnatelj v Trstu, dvorni svetnik A. Pattay. Pattay je izpovedal, da je bil opetovano v hiši rodbine Oštriceve in da ni nikdar ničesar sumljivega opazil med župnikom Tomažičem in Antonijeto Oštrico. Nekoč mu je župnik rekel: „Čim se starka stegne, bom šel v pokoj.“ Pri povedoval mu je tudi, da ga je postavila Ana Rančigaj za univerzalnega dediča in da bo podedovala preko 40.000 K. To je vedela tudi Oštriceva rodbina. Svedok je s svojo sopogo večkrat obdeval pri Oštricevih in njegova soproga je nekoč posodila Antonijeti 120 gld. za bolniške stroške. Priča zobozdravnik K. Neimayer je izpovedal, da je bila Antonijeta Oštrici večkrat pri njem radi zobovja. V razgovoru z njim „ni izbirala najfinjših terminov o ljubavnih zadevah.“ Enkrat je bil pri Oštricevih na posetu. V prisotnosti župnika Tomažiča je bila Antonijeta povsem drugačna. V tajni razpravi so bili nato zaslišani: zakonca Dušić, služkinja Grgorica in sluga Pucar. Ti svedoki so odkrili

najpikantnejše stvari o Antonijeti Oštrici in se je konstatovalo nemoralno življenje obtoženke s slugo Kovačevićem, z župnikom in z drugimi možimi. Kanonika Pavlovič in Piasevoli in župnik Kuković so pričali, da pop Tomažević ni imel v redu niti cerkve, niti uradnih stvari, zlasti je pa imel v velikem neredu blagajno. Svedok Jukič je nekoč delal na župnikovem vrtu in je pri tej priliki slišal, da je Antonijeta Oštrici, videč Ano Rančigaj na balkonu, vzkliknila: „Kurba stara, ima novčaca, pa ne bi dala nikomu. Neče dočeka ti ni godinu dana.“ Nato sta bili zaslišani Antonijetina mati Marta in sestra Marija. Obe sta pričali v prilog Antonijeti in sta zlasti tajili, da bi imela Antonijeta intimno razmerje s Kovačevićem ali kom drugim, dasi so to priče Dušić, Grgorica in Pucar docela jasno dokazale. Svedokinja Marija Barič je izpovedala, da je došla popoldne istega dne, ko se je izvršil umor, pred župnišče z namenom, da bi naprosila župnika, da ji prečita neko pismo. Vrata župnišča in žaluze na oknih so bile zaprte. Jela je klicati župnika. Odprle so se žaluze na oknu, kjer je stanovala Ana Rančigaj, in pokazala se je glava, zavita v črno ruto. Vprašala je, ako je župnik doma, neznana oseba je zmajala z glavo, zginila od okna in zaprla žaluze. Ko se je nekoliko oddaljila od župnišča, je slišala v hiši silen ropot, kakor da bi kdo padel na tla. Nato je bilo zaslišanih še več drugih svedokov, ki so obtežljivo pričali proti Kovačeviću in Antonijeti Oštrici. — K obravnavi je došel 4. t. m. prvi brat umorjene Ane Rančigaj, 5. t. m. pa drugi njen brat, ki je baje prinesel sabo polno torbo dokazov proti trojici obtožencev. Kolikor se da iz dosedanje obravnave posneti, govore italijanske priče iz Zadra z veliko vnemo v prilog župniku, ki je lahon. Izmed porotnikov jih je 7 iz Zadra, 5 pa iz okolice.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Predilne ulice se nahajajo v tako škandaloznem stanju, da bi človek ne verjel, da se ta ulica nahaja skoraj sredi mesta. Sneg, ki je padel pred tremi tedni, se še do danes ni odstranil, vsled česar pokriva sedaj ulico, ko je nastopilo južno vreme, do gležnjev segajoča voda. Ponoči vlada v tej ulici egiptovska tema, včasih ne gori niti ena žarnica v celi ulici, da se človek res boji iti ponoči po tej ulici, zlasti ako se uvažu, da se je lani baš v tej ulici dogdil roparski napad. Skrajni čas je že, da se ta ulica, ki jo pasira dan za dnevom veliko število ljudi, zlasti onih, ki imajo opravka na sodišču, dostojno razširi, temeljito popravi in razsvetli. Nadejamo se, da bo slavni mestni magistrat vse potrebno ukrenil, da se ne bo več treba pritoževati.

— **Zopet popustil prazen koš.** Bivši pekovski vajenec, 18letni Jožef Tomšič iz Javorja, se nikakor ne more sprijazniti z mislijo, da bi moral izkupiček za prodani kruh oddati svojemu mojstru, ampak popusti ali pa proda kje koš, kadar ga izprazni, z denarjem pa razpolaga po svoji volji. Tako je napravil že nekemu mojstru v Ljubljani dvakrat, pred nekaj dnevi pa je ravno tako storil pri pekovskem mojstru g. Jakobu Cerarju v Šiški, potem pa se zatekel v Ljubljano, kjer je bil aretovan. Cerar je sicer dobil svoj koš nazaj, a oškodovan je pa vendar za prodani kruh v znesku 8 K. Tomšiča so oddali sodišču.

— **Na policijskih oglaših** je razstavljena slika nekega 22letnega mladeniča, ki je bil 20. decembra m. l. v Stuttgartu zaradi tatvine aretovan. Pripoveduje, da se piše Anton Termine in da je doma iz Radovljice. Oče mu je bil baje Anton, mati pa Ana, stanovala sta na Vrhniki; potem je pa preklical prvotno izjavo in rekel, da je Jožef Halzinger iz Česke. Po poklicu je baje kovač za kose in je, kakor se z gotovostjo sodi, najbrže Slovenec. Na desni roki ima tetovirani črki A. T. in letnico 1902, nadalje dve kosi, kladivo in mrtvaško glavo. Na levi roki pa ima kladivo, klešče, dve navskrižni vejici, letnico 1902 in konjsko glavo. Kdor bi vedel o njem kake podatke, ki bi vodili v konstatovanje identitete, naj jih blagovoli sporočiti mestni policiji.

— **Izgubljene in najdene reči.** Realec Henrik Poltnik je izgubil srebrno, kratko verižico z obeskom, vredno 8 K. — Vdova gospa Antonija Kočvarjeva je izgubila črno pelerino, vredno 6 K. — Neka dama je izgubila 3 K. vreden srebrn uhan. — Kuharica Jožefa Možinova je izgubila zlat za 20 K. — Realec Avgust Glovacky je našel mošnjček z manjšo vsoto denarja in ga oddal na magistratu. — Na Slavčevi maskaradi se je našel srebrn prstan in srebrn obesek. Dobi se v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. — Izgubljeno je pa bilo: operno kukalo, fina pahljača in gigerliska palica. Kdor je našel, se prosi, naj odda v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

— **Jugoslovanske vesti.** Na župnika je streljal. Klerikalno „Hrvatstvo“ poroča; Dne 15. t. m. se prične razprava proti I. Vugrinu, ki je streljal z revolverjem na župnika Penića v Brdovcu. Kakor smo izvedeli, je Vugin izjavil pri preiskavi, da je izvršil zločin samo iz političnih nagibov in da ga je k temu zapeljalo čitanje „Hrvatskega Prava“, čigar naročnik je bil on.

— **Opozicijski kandidati** za okraj Draganje. „Narodni Glas“ v Karlovcu poroča, da se je koalirana opozicija v draganjskem okraju zedinila, da postavi pri bodočih volitvah za sabor za svojega kandidata Gustava Modrušana, ki je svoje dni že zastopal ta okraj v saboru. Sedaj je ta okraj v madžaronskih rokah, zastopa ga namreč Stjepan Kovačević.

— **Jubilej prve bolgarske knjige.** Bolgarsko književno društvo je sklenilo na svojem obnem zboru, da proslavi stoletnico, odkar je bila tiskana prva bolgarska knjiga. Ta prva bolgarska tiskana knjiga je znana pod imenom „Sofronije“. Knjigo je napisal Sofronije Vrapčanski in je bila tiskana 26. novembra 1806. Društvo bo ob tej priliki priredilo veliko slavnost, na katero bo povabilo tudi druge jugoslovanske književnike.

— **Število volilcev** za mestni občinski svet v Zagrebu. V volilne imenike v Zagrebu, za katere je te dni potekla reklama-cijska doba, je vpisanih 3797 volilcev in sicer 409 v I. razredu, 1444 v II. razredu in 1944 v III. razredu. Zagreb ima nad 60.000 prebivalcev, Ljubljana pa komaj 40.000, a vendar ima v Ljubljani pri občinskih volitvah več oseb volilno pravico, kakor v Zagrebu. V Ljubljani je bilo namreč lani 4288 volilcev in sicer 599 v I. razredu, 1357 v II. razredu in 2332 v III. razredu.

— **Občni zbor društva sv. Jeronima.** Včeraj dopoldne je imelo društvo sv. Jeronima v Zagrebu svoj občni zbor, ki ga je otvoril predsednik Cveto Rubetič. O društvenem delovanju je poročal Vlado Rožman. Društvo, ki je osnovano na istem temelju, kakor „Družba sv. Mohorja“, izda za prihodnje leto petero knjig, a med njimi ni niti ene nabožne knjige, marveč samo zabavne in poučne, kar bi si naj vzel za zgled odbor „Družbe sv. Mohorja“. Društvo je letos pristopilo 4550 novih udov in 519 ustanovnikov. Po poročilu blagajnika Bičanića ima društvo 316.000 K premoženja, dohodkov je pa imelo 47.612 K. — Na shodu se je sklenilo, da naj društvo z vsemi močmi podpira ljudske knjižice, ki se snujejo, ako bi se pa morda osnovanje teh knjižic prepovedalo, naj vzame tozadevno akcijo v svoje roke društvo sv. Jeronima. Pri volitvah so bili izvoljeni stari odborniki.

— **K občinskim volitvam** v Zagrebu. V torek je sklicala čista stranka prava v Zagrebu shod, da se posvetuje o bodočih mestnih volitvah. Predsedoval je odvetnik Mijo Tkalič, poročevalec je pa bil član uradništva „Hrv. Prava“ Iv. Peršić. Shoda se je udeležil tudi dr. Jos. Frank. Na shodu se je sklenilo, da se stranka udeleži volitev v vseh treh razredih in odklanja vsak krompromis. Izvolil se je agitacijski odbor 15 članov, ki se bo v nedeljo konstituiral in takoj pričel z delovanjem. Kandidate bo postavil poseben shod, ki se 13. t. m. skliče v „Starčevićev Dom“.

— **Nov list v Osijeku.** Sredi tega meseca prične izhajati v Osijeku nov list „Osječki Tjednik“, ki si je nadel nalogo, da „popularizira program narodne (madžaronske) stranke izven parlamenta“. List bode izdajal in urejal madžaronski poslanec odvetnik dr. H. Spitzer.

— **Srbski pesnik aretiran** na avstro-ogrskih tleh. Iz Belgrada javljajo: Srbski pesnik Avdo beg Karabegović, učitelj srbsko-mohamedanske šole v Malem Zvorniku na Drini, je bil aretiran v Klenku, ko se je vračal iz Belgrada po železnici preko Sreima v Sabac in v Mali Zvornik. Srbski listi zahtevajo, naj srbska vlada intervenira, da se po nedolžnem aretirani Karabegović nemudoma izpusti iz zapore.

— **Prepoved dijaškega manifestacijskega shoda** v Zagrebu v prilog srbsko-bolgarski carinski uniji. Srbski in bolgarski slušatelji zagrebškega vseučilišča so nameravali prirediti v vseučiliški avli shod, na katerem bi izrazili svoje simpatije za srbsko-bolgarsko carinsko zvezo. Ta nedolžen shod so visoki krogi smatrali za drzavi nevaren in rektorat hrvatskega vseučilišča se je požuril ta nevaren shod prepovedati.

— **Bolgarski korespondenčni urad** iz Sofije poroča, da se namerava „društvo bolgarskih častnikarjev“ konstituirati kot „provizioren brzojavni biro“ v to svrhu,

da bi dematerial tendenciozne in lažnje vesti, ki se širijo o Bolgariji in o bolgarskih dogodkih v inozemstvu. Bolgari se bodo potrudili, da se ustanovi enak biro tudi v Belgradu.

— **Najnovejše novice.** Zaroka španskega kralja z battenberško princezino Eno se je oficijalno razglasila v ministrskem svetu. Ministrski predsednik je kralju iskreno čestital.

— **Japonski spioni.** V Melbourne (Avstralija) so dobili pri dveh Japoncih, ki sta se izdala za trgovca, popolne načrte o utrdbah mesta Sidneya.

— **476 ribičev** je zamrznilo s svojo ladjo daleč na severu Alaske. Nihče jim ne more priti na pomoč ter bodo morali gladu umreti.

— **Vodjavo vstajev** v nemški Afriki, Witboi ml., se je baje vdal Nemcem z 21 možmi.

— **Zensko gibanje** na Japonskem. Japonska vlada predloži parlamentu zakonski načrt, da smejo biti ženske članice političnih strank.

— **Pozabil 100.000 mark.** Dne 5. t. m. je prišel v Kolin ob Reni v neko gostilno 37letni gospod, ki je imel pri velikem svoto denarja in vrednostnih papirjev. Drugo jutro je mož izginil, a v njegovi sobi so našli kovček, v katerem je bilo vrednostnih papirjev za več kot 100.000 mark. Mož je bil neki inženier iz Bruslja, a imetje najbrž ni bila njegova poštna last, vsled česar je kovček prevzela policija ter išče moža.

— **Vsestranski cesar Viljem.** Rikard Strauss, vodja nemške moderne glasbene umetnosti je skladal za slavnostno predstavo ob cesarjevem rojstnem dnevu posebno vojaško koračnico. Cesar je poslušal pazno do konca to najnovejšo glasbeno delo, nato pa izgovoril: „Ta Strauss je vse časti vreden dečko, ali skladati ne zna.“

— **Vpliv brez dimnega smodnika na zdravje.** Odkar se v armadi rabi brezdimni smodnik, so se opetovano pokazali škodljivi njegovi vplivi na zdravje. Škodljivo, da, lahko celo smrtno nevarno je vdihavanje plinov, ki se delajo pri razstrelbi brezdimnega smodnika, in sicer so ti plini dušikov dioksid in ogljenčeva para. Z vdihavanjem teh plinov lahko nastane hudo zastrupljenje in tudi smrt. Vdihani plin provzroči čudno opetokanje pri hoji, težko dihanje, višnjev obraz in krče po celem trupu. Ze 8—10 gramov smodnika lahko provzroči opisane posledice. Zato rabijo angleški vojski brezdimni smodnik, da si provzročijo umetno mrzlico ter pridejo v bolnišnico. Seveda se je že pripetilo, da so opetovani eksperimenti omražili vojaku duh.

— **Uradni slog v „dobrih starih časih.“** V drugi polovici 18. stoletja je vladal pri avstrijskih, bavorskih in vrtemberških uradnikih skrajno surov ton. Tako se je n. pr. gasil uradni dopis: „Župnik v Leonbrunn!“ Sedaj že pride zopet enkrat pred vojvodski konzistorij, nesrečni tepec, zanikrnez, pregreha, 26letna nesnaga, ignoranč od rojstva, idijot od nekdaj, pijani čep, žganjar, pregrešna spaka! To je sedaj zadnjikrat, nikdar se več ne vidimo. Pri najmanjših pregrehih ga spodimo brez usmiljenja. — Diximus et salvavimus. Stuttgart, 26. sept. 1759. Fromann, konzistorijalni svetnik.

— **Neverjetno.** Ravno je minulo 100 let, ko je leta 1806 v bitki pri Austerlizu napoleon francoski general Morland Napoleon je odredil, da se mora generalovo truplo pokopati v Parizu pod spomenikom, ki se mu postavi. V ta namen so dejali truplo v sod ruma ter ga poslali v Pariz. Vihami časi pa niso dopustili misliti na spomenik ter je sod z mrtvim generalom še leta 1814. bil v medicinski šoli. Ko je nato Napoleon izgubil cesarstvo, tudi na spomenik ni nihče več mislil. Sod je razpadel vsled trohnobe, a na generalovem truplu so zapazili, da so mu v 10 letih zrasi brki do pasu.

— **Angleži in Nemci so si drug drugemu na poti.** Ko je pred kratkim umrl danski kralj Kristijan IX., je nemški cesar Viljem pompozno po svoji navadi oznanil vesoljnemu svetu, da pojde na njegov pogreb. Nič čudnega se ni to zdelo nikomur, saj smo vajeni takih oznanil. Nekako bolj čudna pa je bila vest o angleškem kralju Edvardu, ki se pogreba ni mogel udeležiti „zaradi državnih poslov“. Obe te vesti sta se spravljal v zvezo in listi so kombinirali najrazličnejše kombinacije. Že dolgo je znano namreč, da sta si Nemčija in Anglija druga drugi na poti, ali pravzaprav Angleška Nemčiji. Nemčija in Anglija se borita, katera izmed njiju bo spravila več svojih princesinj na evropske dvore. V nemški državi je poleg Hohenzollernov še 20 drugih dinastij, ki producirajo toliko potomstva, da dandanes lahko že nad vsem svetom vladajo nemški vladarji. No, in Nemci so tudi že storili svoje korake po svoji moči in nerazsodnosti narodov, kateri so sprejeli nemške prince za svoje vladarje. Prostrana Rusija ima

germansko dinastijo Holstein-Gottorp, ki se regenerira s samo čisto tevtonsko krvjo. Rumunska, Grška in Bolgarska imajo nemške vladarje, celo v Črno goro so se vgnezdili najnovejši čas Nemci na prestol. Na ta način so zavladali Germani nad Slovani. To se pa še posebno godi tam, kjer so vladarice Nemke. Kajti žena je konservativna, drži se svojih domačih običajev, govori svoj materinski jezik, katerega govori tudi cel trop dvornih odgojiteljev in dvornih dam, z eno besedo: daje pečat dvoru. Važnost tega dejstva so Nemci v srednjem veku sistematično izrabljali. Poplavljeni so s svojimi princezinjami vse dnove svojih vzhodnih sosedov in tako mnoge pripomogli, da se je germanizacija med Slovani in Ogri toliko hitreje vršila. Stari kralji češki, poljski in ogrski so se ženili le z nemškimi princezinjami in njihovi dvori so dobivali vedno bolj nemški značaj. Ko je nemški jezik dobil v deželi ugledno mesto, so prišli nemški kolonisti, katere je dvor povsod protežiral pred domačini. Takisto se je godilo tudi v Rusiji, kjer so Rusi nemške vladarje in nemške koloniste smatrali svojim prijateljem, ki so jih pa izmzgavali do krvi. Kakor so Nemci silili na vzhod, tako so jim dišali zahodni dvori, zlasti pa angleški. In posrečilo se jim je. Sedanjí angleški kralj je stric Viljemov. A Nemci prišedši na angleški dvor so se raznarodili in danes delajo hudo konkurenco materi Germaniji. Danca Hakona žena je Angležinja in siromak Alfonz je sicer obrab vse evropske dvore, da bi dobil svojo nevesto, a si je naposled izvolil angleško princezino Heleno Battenberg za svojo bodočo ženo. Da jemljejo Angleži Nemcem prestole izpred oči in jih zasedajo s svojimi princji, je glavni vzrok nesoglasja med tema dvema narodoma. Viljem bi seveda rad to nesoglasje odstranil, a kakor se kaže vedno bolj, se to ne zgodi, ampak se bo to nesoglasje najbrž še poostriilo, ker praktični in lokavi Angleži ne bo odstopil od svojih namer, ki si jih je vtepel v glavo in od katerih si upa pridobiti največjih koristi. — Mi Slovani moramo to nesoglasje med dvema najmočnejšima germanskima vladarjema le pozdraviti, ker s tem, da imajo Nemci opraviti z Angleži, nimajo toliko časa, z vsjo močjo se navaliti na nas Slované, ki moramo ob taki priliki izrabiti vsako uro v svojo neodvisnost od Germanov. Žalibog, da imamo kaj malo upanja v uresničitev kaj takega. Prav lahko se namreč zgodi, da se Anglija združi z Nemčijo, da podjarni najprej Rusijo, nato pa še ostale Slované, kar zadnje naposled ne bo posebna težkoča in doživeli bomo Belo goro v drugi, a obširnejši izdaji.

* **Van Dyck za 5 lir.** Neki starinar v Reggiju je kupil staro, zamazano sliko za 20 centezimov; čez par dni jo je prodal za 5 lir. Slika pa je prišla v roke umetniškemu krogu, ki so spoznali, da je to Van Dyckov umotvor ter vreden najmanj 750 tisoč lir.

* **Odmev s katoliškega shoda.** Globoko v Pinggavu živi prebrisani kmetič po imenu Peter Kirchner. Kakor že pove njegovo in ime rojstnega kraja, je Peter zelo trden v veri ter vedno misli na izveličanje svoje duše. Ko je lani tudi v njegovo dolino dospel glas o katoliškem shodu na Dunaju, je seveda Peter takoj mislil, da je njegova verska dolžnost, se tudi peljati na Dunaj. Ker pa do tedaj še ni prišel daleč iz svoje gorske dolnice, se je pred svojim odpotovanjem natančno informiral, kje se dobi na Dunaju za malo denarja veliko in dobro jesti, kje se toči dobra kapljica, kje je mogoče videti cesarja itd. Vse informacije so se mu zdele povoljne, le eno je skrbelo našega Petra. Iz verodostojnega vira je izvedel, da so na Dunaju sami rdeči demokratje, ki vsakega katoliškega kmeta ubijejo. Da bi se y ta namen peljal na Dunaj, se mu ni zdelo vredno, kaj takega doživeti lahko tudi doma o cerkvenem žeganju. Da bi svoje katoliško življenje socialistom vsaj drago odkupil, izposodil si je od nekega krčmarja nabit revolver. Tako oborožen se je podal proti nevni prestolnici. Katoliški shod je minil, ne da bi se bil kdo Petra le lotil. Tolmačil si je to tako, da so soci s hudičem v zvezi ter so gotovo vedeli, da ima Peter nabit revolver v žepu. Ko se je vozil domov, sta sedela v vozu skupaj z ožjim rojakom Schallerjem. Ta je prevzel od Petra revolver, da ga izroči krčmarju, ki je bil njemu bližji kot Petru. Ko pa si je nenavadno orožje ogledoval, se sprožil revolver in krogla zadene Petra v tisti del telesa, ki bi ga bil najbolj potreboval do daljnega doma, da bi sedel na leseni klopi. Takoj je vlak obstal. Moža sta se takoj zavedla posledice ter kot dobra katoličana lagala, da poka niti slišala nista. Ker pa je Peter delal obupne oblake ter se ni mogel uesti, so kmalu našli sled krogli. Obsojena sta bila zaradi prestopka Schaller na 6, Peter pa na 12 dni. To pa je pobožnega Petra

tako razkačilo, da je obupno vzkliknil: „Poprej nisem mogel zaradi krogel šest dni sedeti, sedaj pa naj prisiljen 12 dni sedim!“ Prizivno sodišče v Solnogradu je imelo res usmiljenje ter mu znižalo kazen na šest dni. Peter pa je sedaj šel prav hud na dunajske „rdečkarje“.

* **Nezanesljiv diplomat.** Oče je bil z malim Ivančkom v gostilni ter mu je domov grede naročil: „Ako te mama vpraša, koliko časa piva sem pil, reci štiri. Razumeš?“ — Razumem, oče, je rekel Ivanček. Doma res vpraša mati Ivančka na samem: „Koliko je oče pil?“ — Ivanček: „Štiri čaše.“ — Mati: „Kako to, da samo štiri?“ — Koliko pa jih je pilač?“ — Ivanček: „Petnajst!“

* **Ali se sme bolniku skrajšati trpljenje?** Župan v Dampieru v Normandiji je ubil z enim udarcem svojo ženo, ki je grozno trpela za rakom brez vsakega upanja na ozdravljenje. Žena je tako obupno prosila moža, naj ji prikraša trpljenje, da se mož ni mogel več zdrževati. Po uboju se je župan sam javil policiji. Porotniki so razsodili, da je moža pogled na trpljenje svoje žene tako duševno razburil, da je izvršil dejanje v nezavednosti ter je bil vsled tega oproščen.

* **Grof Tolstoj v pekl.** V cerkvi Tasovo v kurskem okrožju je razstavljena slika, ki predstavlja pekel. Videti je velik kotel, pod katerim se je razgorel mogočen ogenj, v kotlu pa čepi pisatelj grof Lev Tolstoj v svoji seljaški opravi. Okoli kotla vlada divje veselje, vragovi se režijo in skačejo ter se veselo Tolstojevih muk. Slika je fotografovana in na stotine razširjena po vaseh. Dasi je lumparič brezdomno zakrivil kurški episkop, napravil se je povsem nedolžnega, ko so ga vprašali, kako pride Tolstoj na sliko. Odstraniti slike nikakor neče, češ, da bi se spuntali kmetje, le Tolstojev obraz je obljubil dati preslikati.

* **Kaj je za župnike najpomembnejše?** Ultraklerikalni list „Čech“ ima svoje naročnike večinoma le med duhovniki in je z novim letom otvoril rubriko „Zdravstveni nauki“. Prvi zdravstveni nauk obravnava, kako se odpravi prevelika debelost. Razvidno je iz tega, česa najbolj potrebujejo duhovniki. Vendar povišanju kongruentne govori to posebno v prilogi!

* **Najnovejša legitimacija.** K okrajni bolniški blagajni je prišla kmetica po denar za svojo obolelo hčer, ki je služila v mestu. Ko jo je vprašal uradnik za legitimacijo, je odgovorila: „Ničesar nimam pri sebi, toda ako že mora biti kaj pisanega, zunaj stoji moj voziček, na katerem sem pripeljala mleko. Na vozičku je zapisano moje ime.“

* **Dobra partija.** V dunajski „Arbeiter Zeitung“ je bil te dni lastni inerat: „Aristokrat, 40 let star, velikega ugleda, bogat, ljubezljiv, priprost, varčen, dobrovoljen, velesoliden in gospodarski, izredno vesel, prenosljiv, brez dima in brez alkohola“ (rauchlos und alkoholfrei), popolnoma neodvisen, se želi poročiti s prijetno starejšo milijonarko, ki reflektira, da ostane samostojna; vzame tudi ločeno damo ali tako, ki ima majne otroke. Prednost ima čustihlepná Židinja brez bratov. Prebivališče po želji.“ Ta ženin je pač sama popolnost in upati je, da se bodo prijetne starejše milijonarke kar trgale zanj. Rauchlos und alkoholfrei!

* **Iz vojašnice.** V neki kompanijski šoli si je stotnik mnogo prizadeval, da se z vojniki lepo postopa ter se jih poučava na lahko umljiv način. Da poda inštruktorjem dober zgled, je prišel sam poučevati v šolo. Pri vseh je šlo gladko po njegovi metodi, le rekrut Trdoglav je vedno molčal. Stotnik je poskusil po najboljši metodi ter je sedel tik njega ter ga nagovoril: „Moj dragi Trdoglav, gotovo ste se prestrašili. Hočem vam stvar olajšati. Mislite si, da nisem vaš stotnik, temuže stari tovariš iz vaše vasi, ki vas vpraša, iz koliko delov sestoji vojaška puška; kaj bi mu odgovorili?“ Trdoglav: „Rekel bi mu: Osel neumni, kaj te briga moja puška!“

* **Koristen dovtip.** Neki mladi prijatelj ameriškega milijonarja Carnegia je prišel v Jenó študirat k znaneemu profesorju Ernestu Haecklu. Carnegie, ki zbira rokopise slovočih mož, je naprosil dijaka, naj mu prekrbi Haecklov rokopi. Mladi mož je tudi res izročil profesorju milijonarjevo prošnjo. Brez obotavljanja se je profesor usedel ter nekaj napisal ter izročil v kuverti dijaku. Kuverta se je takoj odposlala milijonarju v Ameriko. V kuverti je bila sledeča zahteva: „V imenu biologičnega laboratorija na vseučilišču v Jeni se Vam zahvaljuje Ernest Haeckel presrečno za podaritev Zumpfovega mikroskopa, ki si ga je laboratorij že davno zelo želel.“ Carnegie je razumel dovtip, se zasmejal ter takoj odposlal ček za nakup mikroskopa.

* **Novi roman grofa Tolstega.** Grof Lev Tolstoj je dovršil nov ro-

man pod naslovom „Gradba stolpa“. Roman kmalu izide tiskan. Vsebinsko je Tolstoj vzel iz sedanjih zmešnjav na Ruskem, ki jih prispodablja z babilonskim stolpom. V romanu nastopa cela vrsta tipov, ki zastopajo razne ideje ter opisuje z veliko natančnostjo zapletke, ki nastajajo iz mešanice najbolj nasprotujočih si idej in njih hude posledice.

* **Nezaupnež.** V nekeč časopisu v San Francisku je bilo nedavno citati sledeči oglas: Mož, ki je našel v Kalifornija Street mošnjo z veliko vsoto denarja, se prosi, da vrne denar podpisaneemu lastniku, ker je najditeljevo ime dobro znano. — Par dni nato je izšel kot odgovor v časniku sledeči oglas: „Dobro znani mož, ki je na Kalifornija Street pobral mošnjo z veliko vsoto denarja, vljudno prosi lastnika, naj ga obišče na stanovanju, da dobi svoj denar nazaj.“

* **Kratkočasno debato** so imeli nedavno v nemškem državnem zboru pri razpravi o tolerančnem zakonu. Nastopil je namreč poslanec centruma, Osel, ki je menda pravi prototip našega grofa Sternberga. Osel je rekel: „Na vprašanje o darvinizmu nočem preiti, ker se ni smeti vmešavati v tuje rodbinske razmere. (Veselost.) Ako kdo misli, da je bil njegov praded opica — mora že sam vedeti. (Veselost.) Toda mi se zavarujemo proti takemu sorodstvu. (Klic pri soc. demokratih: In to pravi Osel!)“ — Hrupna veselost. „Jaz se pišem z „o“, toda so tudi taki, ki se z „e“ pišejo (Esel-osel). (Viharna veselost.)

* **Razbojnik sobarica.** V Berlinu je neka bogata gospa iskala sobarico, toda nobena ji ni bila povolji. Končno je le prišla ena, ki se je gospej tako na prvi pogled dopadla. Bila je velika, snažna, zdravih lic in urna. Vsem se je priljubila, domačin in gostom. Ime ji je bilo Ana. Nekega dne pa pride k gospej policijski uradnik ter ji naznanil, da bi rad govoril z njeno Ano. Ana je priskakljala lepa in zapeljiva, toda uradnik stopi odločno k njej ter ji potegne peruko z glave, in pred njim je stal čvrst mladenič, ki ga je policija iskala zaradi umora.

* **Perzijski šah o svobodnem tisku.** Perzijski šah je nastopil na nekem zborovanju kot govornik ter je govoril o reakcionarni dvorski stranki, ki si prizadeva omejiti svobodo tiska; nadalje je rekel, da napredek in procvit dežele je odvisen le od izobrazbe. Tisk pa zelo pospešuje izobrazbo. Srečnega se bo štel, ako ga narod smatra za takega vladarja, ki ni na poti narodnemu blagostanju.

* **Anarhist.** V Carigradu so zaprli nekega Ghirazija, ki se je izdajal za dopisnika londonskih časopisov. Policija misli, da je zalotila nevarnega anarhista. Pri njem so našli skrinjo, ki je imela znotraj vse polno skrivnih žepov, v katerih so našli ostro bodalo, nabasan revolver, vrvi in drugih zločincem potrebnih priprav.

Književnost.

— „**Učiteljski Tovariš**“. Št. 6. Vsebinsko: Po novem letu. — Naš denarni zavod. — Kakšna bo učiteljska pasivna rezistenca. — Boj proti slovenskemu učiteljstvu na Štajerskem. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

— **Teoretično-praktična pevška šola,** spisal Ant. Förster. Izmed vseh predmetov se poučuje petje v šolah najmanj nazorno, navadno samo po posluhu, dasiravno bi se mladi pevci po tej Försterjevi pevski šoli igrice naučili dobro zadeti — dobro peti. Försterjeva pevška šola ima lahko in naravno metodo; petju za podlago služijo početkoma številke kot stopnje not in solmizacija. Poleg kratkih, a tehtnih razprav in pojasnil glede na pevanje, izgovarjanje in predavanje se vleče skoz celo delo temeljiti pouk o občni teoriji glasbe, in je že radi zadnjega samostojne velike vrednosti, še posebno glede na strokovne izraze — slovensko glasbeno terminologijo. Posameznim vajam sledijo v logičnem postopu primerne dvo, tri in štiriglasne pesmi. Tako se pevec nauči samostalno, to je po prepričanju zadeti, peti in ne samo po posluhu. Smelo trdimo, da je ne bo kmalu najti boljše pevške šole, ki bi v praktičnosti prekašala Foersterjevo. Cena končno za 110 strani krasnega tiska 1 K 50 v, pač ne more biti nižja. P.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Zaradi konkurza se je imel zagovarjati Juri Omejc, krojač v Poljanah. Njegova pasiva znašajo 1678 K 36 vin. Obdolženec zavrača krivdo svoje nezgode na konkurenco in na agente, ki so mu nepotrebno blago usiljevali. Obsojen je bil na 5 dni zapore.

Polestvi skozi okno je zlezal v Galinovo hišo v Kalisah dninar Juri Dolinšek iz Porebra ter iz zaklenjene skrinje vzel 52 K 20 vin. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Sohlapeca okradel je Peter Špenko, hlapec pri Sv. Heleni. Sam priznava, da je sohlapeu Andreju Michelčiču iz zaklenjenega kovčega izmaknil 20 K. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe.

Iz šale resnica. Peter Luštrek, tovarniški delavec iz Rakovnika, je zapustil v družbi posestnikovega sina Jerneja Dolinarja Kovačeve gostilno. Po cesti sta vpila in se v šali med seboj prepirala. Iz Bernikove hiše je priskočil mizarski pomočnik France Dobnikar, oborožen z okleščkom, da bi razgrajčala zapodil. Udaril je Luštreka po hrbtu, a ta je začel mahati z nožem in mu prizadejal 5 vbočin. Luštrek je bil obsojen na 3 mesece težke ječe.

Mlad tat. France Briski, 15 let star, brivski vajenec v Ljubljani, se je s svojim nedoletnim tovarišem Antonom Gerdenom vtihotopil v Starotovo stanovanje in tu izmaknil 14 zavratnice. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. februarja. Danes je v poslanski zbornici velik dirindaj in sicer zaradi dvajsetega podpisa na nujnem predlogu poslancev Hofer in Malik. Podpisan je kot dvajseti predlagatelj posl. Wastian, toda njegov podpis je ponarejen. Wastian ni predloga podpisal. O tej stvari se bo v ponedeljek v javni seji govorilo.

Dunaj 10. februarja. Krakovski „Czas“ trdi, da vstopita Der schatta in Pacak v ministrstvo, še predno se predloži volilna reforma poslanski zbornici. Pacak s privoljenjem svojega kluba, Der schatta pa na svojo roko. Z ozirom na to vest sta Pacak in Der schatta razglasila izjavo, da je vse to popolnoma izmišljeno.

Dunaj 10. februarja. Ogrski ministrski predsednik Fejervary je bil danes dve uri pri cesarju, a se vrne že popoldne v Pešto. Iz tega se sklepa, da se cesar tudi zdaj ni odločil, kaj naj se stori. Ogrski trgovinski minister Vöröss se je danes zaradi trgovinske pogodbe z Nemčijo posvetoval z Gautschem in z Goluchowskim.

Trst 10. februarja. Municipalna delegacija je proti odločbi ministrstva, s katero so bili tržaškemu magistratu odvzeti posli prenešenega delokroga, vložila protest na ministrstvo. Snoči je delegacija sklenila, da se povrh še pri toži na državno sodišče in pa na upravno sodišče.

Berlin 10. februarja. „Vossische Zeitung“ javlja, da so že izvršene priprave za porazumljenja med Srbijo in Avstro Ogrsko. Odgovor srbske vlade na dunajski protest je pripravljen, a se ne odpošlje, dokler ne odgovori dunajska vlada na srbski protest.

Rim 10. februarja. V Pisi je topničarski poročnik Vintura zahteval od nekega posojevalca podaljšanje menice za 500 lir. Ker mu posojevalec ni ugodil, ga je poročnik ustrelil. Prihitela je posojevalčeva mati in poročnik je tudi to ustrelil in potem zbežal v Livorno, kjer so ga aretovali.

Petrograd 10. februarja. V Sevastopolu se je zgodil atentat na poveljnika črnomoškega brodogra admirala Čuknina. V njegovi pisarni je neka doslej neznana dama vanj štirikrat ustrelila in ga težko ranila. Stražarje na padalko usmrtil.

Petrograd 10. februarja. V neki predmestni gostilni je eksplozirala dinamitna bomba. Dve osebi sta bili ubiti, 17 jih je ranjenih. Vojaštvo je obklopi hišo.

Petrograd 10. februarja. Dama, ki je napravila atentat na admirala Čuknina, se je oglasila pri njem kot hči nekega admirala iz Petrograda, češ, da mu ima izročiti neko prošnjo.

Poslano.*

Odprto pismo prevzviš. škofu dr. Antonu Bonaventuri v Ljubljani.

Poslali ste v Mirno kot župnika Antona Kocijančiča. — Jaz sem bila nekaj časa članica Marijine družbe na Mirni; izstopila sem iz te družbe. Bila sem dlje časa pevka na koru. Pela sem ob nedeljah pri vseh cerkvenih opravilih. Tudi ko sem izstopila iz Marijine družbe, sem hodila še dalje na kor in pela. Nihče mi ni rekel, da tega ne smem več. —

V nedeljo, 4. februarja t. l. sem bila pred deseto mašo v cerkvi na koru. Prišel je tja gori imenovani župnik ter mi glasno pred vsemi ljudmi, — slišalo se je tudi doli v cerkev — velel: „Polda, idi doli, ti nimas pravice tukaj.“ Prijel me je za ramo, me s silo obrnil ter mi velel, da moram iz cerkve. Jaz sem ponižno odgovorila, da se mi, predno sem prišla v cerkev, ni povedalo, da mi je prepovedan vstop na kor ali v cerkev in nistem hotela zapustiti cerkve.

Bože moj, sram me je bilo prevzvišeni, jokala sem! Pa Bog ve, da nisem nič pregrešila; pošteno dekle sem, vso faro kličem za to za pričo.

Potem je župnik odšel in poslal cerkovnika, Alojzija Habinca. Ta mi je velel, da moram iz cerkve, ter rekel, da se ne bo prej maša pričela, predno ne grem, „da so župnik že bili oblečeni in so se zopet slekli“. Jaz sem mirno ostala in v svoje molitvene knjižice gledala ter zakrivala solze.

Cerkovnik je odšel. Čez nekaj časa je zopet prišel in mi zapretil, da me bo vrgel doli iz kora na cerkvena tla. — Jože Smrekar iz Brezovice mu je pomagal pretiti, zaklel je: „krucičiks, tisto prokleto poscanko dajte dol vreč, da bo konec.“ Cerkovnik je še nekaj ostal pri pameti in me ni vrgel čez kor; pač pa je mene, majhno stvarico, zgrabil, me vlekel s kora, pehal s pestmi, suval me z nogami ter tako izsuval iz božjega hrama na Mirni. Ko sem bila zunaj cerkve in šla proti domu, je eden cerkovnikovih spremljevalcev vrgel kamen za mano.

To, prevzvišeni, so resnična dejstva, katera bodem dokazala tudi pri sodišču.

Župnika ne morem v tem slučaju tožiti pri posvetnem sodišču. Moj advokat mi je rekel, da ima župnik vso moč v cerkvi, le če se pregreši proti kazenskemu zakonu, tedaj se ga lahko zgrabi. Tožila pa bom cerkovnika in Smrekarja. Upam, da mi bo de dal posvetni sodnik vsaj nekaj zadoščenja za grozno sramoto, katero sem morala pretrpeti, sledeča svojemu verskemu čutu.

Prevzvišeni! Ubogo, mlado dekle sem. Pa pošteno dekle, tako pošteno, kakor le katero v naši fari! Seveda sem tudi verna katoličanka. Nisem še dvomila, da nisem v pravi veri. Izpolnovala sem zvesto vse verske dolžnosti. In tako se je z mano v kat. cerkvi ravnavalo! Začel je pa to hudo igró z mano kat. duhovnik, župnik Anton Kocijančič; cerkovnika je on poslal in mu velel, naj me spravi iz cerkve.

Zdaj, ko to pišem, je nehala razburkana kri biti v sencih, zdaj so mi nehale teči solze. Zdaj krčim pest, zdaj stiskam zobe! Pa sem le drobna, majhna deklica! Da bi znala nemški, šla bi med nemške protestante; med tistimi je neki lepo versko življenje. Tam ne bi bila doživela takih trpkih trenutkov. Joj — ali sem trpela! Pred mojimi vrstnicami, pred mladeniči, pred starejšimi se je tako z mano ravnavalo! Uničena sem; v katoliški kmetski fari na Slovenskem veljam za izmeček. Pa nisem nič storila, česar bi ne mogla vestno spovedovati. Katoličanka sem, Slovenka in kmetsko dekle! Moram pretrpeti vse hudo, česar je krivo tisto versko nagnetje, da sem hodila v katoliško cerkev.

Prevzvišeni, vi se ne morete vmisliiti v trpljenje, v ono veliko žaost, ki jo je povzročil kat. duhovnik Anton Kocijančič v meni, ubogem slov. kmetskem poštemem dekletu; Vi ste možekga spola in ne živite v zakonski družbi, Vi ne veste, kaj je otrok, kaj je ženske čast. Ali to Vam povem tem potom: žalila se je 4. t. m. ženska čast v kat. cerkvi na Slovenskem tako grdo, tako globoko, da naj bo sram slovo mladeničev in mož, da je mogoče bilo kaj takega na Slovenskem. Slov. žene, dekleta, koliko veljave pa imamo v kat. cerkvi na Slovenskem?

Prevzvišeni, hotela sem Vam to pisati v posebnem pismu; pa ne, stokrat ne! Bolelo je, boli; naj slovenska javnost izve, — kako se sme v kat. cerkvi trgati, grditi čast poštemega slov. kmetskega dekleta, ki nima moških sorodnikov, ki bi mu poiskali zadoščenja.

*) Vsebinsko tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Vzgojena sem v katoliški veri. Pač na okolo mene je vse katoliško. Nemški me znam. V to kat. cerkev ne morem več, iz katere so me vrgli tako grdo. Velika sem reva, ker nimam večje izomike, ki bi mi v kakem položaju dala tolažbo. — Vaši duhovniki to vedo, da je slov. kmet izmučen trpin, kateri prenaša vse voljno. In žal, tudi kmetica! Zato tako delajo z ljudmi.

Prezvišeni knez in škof, tako je ravnal in ravnati dal mož s slabotno žensko. In tako se jemlje poštemu dekletu čast v kat. cerkvi! Ali veste prezvišeni, kaj je čast revnega dekleta? —

Na Mirni, 6. februarja 1906.

Z velespoštovanjem
Leopolda Roštan.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Do konca prejšnjega tedna so se proizvajalci trdovratno upirali odnehati pri žitnih cenah. Vrhili so to in z obdučevanja vredno vztrajnostjo in z upom gotove zrnice, češ, če že čakamo nekaj mesecev na zboljšanje konsuma ga bomo gotovo tudi pričakali. Začetek tega tedna pa je pokazal, da je le nekoliko bojazljivcev ali pa imeteljev, ki bi radi videli denar, in dva, tri dni zaporedoma je naznanjal brzovrsto popustljivost terminskih in efektivnih cen — raztegnil se je popust že na 30—40 vin. V svoje začudenje pa je peščica besistov kar čez noč prišla do prepriljanja, da je storila s popustljivostjo nesmisel, ker iz trdnih rok po reduciranih cenah ni dobiti blaga — spremenila je slabotna stranica svojo začeto taktiko, ter v par dneh odstranila prejšnjo redukcijo. Na hladnokrvnega opazovalca je napravila ta tedenska fluktuacija vtisk, kakor da je bilo trgu treba dati z malo redukcijo sape za boljšo živahnost ter zopetno dvigovanje cen. Res je popravljeno še jako slabo, zaloge izdelkov so vsled nepolnega razmotavanja zaključenih kvantitet več nego razmerne — toda živahnost se bo morala pojaviti, in čim bližje smo spomladi, toliko bolj se kažejo znamenja zopetnega življenja — žeteli bi le bilo, da krene trg čim prej v normalni tir — bil bi že skrajni čas.

Pšenica je tekom tega tedna naznanila znatnejšo gibljivost, krenila v prvih dneh nekoliko nižje, povzpela pa se že do včeraj na efektivnem trgu na prejšnji nivo ter napravila imetelje se trdnije v mnenju, da se ji bo cena skoraj še bolj dvignila. Tudi termin se je zboljšal in jadra zopet proti predtedenski višini. Lepe težke pšenice zahtevajo v razmerju z lahkimi vrstami do 100 in več kron višje cene in če treba za isto provenjenčno blago — je to letos sploh neko razmerje, kakršnega že nekaj let sem nisimo imeli.

Koruzna se giblje na nespremenjenih cenah ter se vzlic zelo omejenemu konzumu neče poveniti — za čas februar-april zahteva celo višje cene, nego za točno oddajo.

Oves hoče menda doseči vrednost pšenice. Karakteristično je dovolj, da vzlic skrčenemu konzumu, ki je posledica visokih cen, cene tira vedno višje. Mnogo pripomore k temu gotovo le trdovratnost producentov, ki se ne menijo za limiti, marveč odgovarjajo nanje s poviškimi. Sladkor tendira za rafinade prav trdno, tovarne je le težko privedi do ponudb — in vendar je cena surovin zelo nizka. Sklepali bi iz tega, da so rafinerije večji del zaloge že prodale, poleg tega se je eksportna kupčija za sladkor zelo ugodno razvila, ker dosegajo zunaj dokaj boljše cene, nego doma — in končno je kartel že takorekoč gotova stvar. Dokaz, da je kupčija s sladkorjem danes zdrava, je dejstvo, da sta dve rafineriji napravili ponudbo za storniranje zaključkov.

Petroleji notira nespremenjeno. Če se bo kartel obnovil, je še dvomljivo, sedanjí se neha z 1. marcem t. l. Riž tendira trdno.

Kava je cene za brazilske vrste znova za 1 krono pri 50 klg dvignila. Lepi, zeleni Santos pa je le še težko in po visokih cenah dobaven.

— **Ústřední banka českých spořitelén (centralna banka českých hranilnic v Prahi)** je otvorila na Dunaju filijalko, katero delovanje se je s 1. svečanom začelo. Trgovska naloga dunajske filijalke je, da kultivira zvezo z vsemi južnoslovenskimi deželami. Posebno se bodo dovoljevala posojila v imenu centrale na občine, okraje, vodovodna podjetništva in druge korporacije, ki so pooblašcene javne dohodke pobirati, in financirala bodo zidanja javnih korporacij. Z ravnanstvom dunajske filijalke so pooblašeni sledeči gospodje: jur. dr. Gustav Pöschl (Melnik), jur. dr. Anton Formánek (Pardubice), državni poslanec jur. dr. Josip He-

rold (Praga), Josip Šich (Vyškov), državni poslanec jur. dr. V. Šilény (Brno), dirigent Adolf Král, prokurist Peter Berka.

Ponovni poziv na predbrojbu.

Sakupljaljuči in proučavajučí pučke naše popievke napisao sam niz fantazija na temelju narodnog ovog biserja. Ove glasbotvorine pisane su za ženske i mužke sborove, te kanim iste objelodaniti u svezkih pod ovim naslovom:

„Balkanska Vila“

sbirka fantazija na temelju hrvatskih, slovenskih, srbskih i bugarskih pučkih pjevak.

Na moj poziv od 6. listopada 1905. slabo su se odazivala pjevačka naša društva. Razlog temu bio je valjda taj, što sam stavio uvjet da svako društvo za sve svoje članove naruči djelo, ako hoće imati pravo izdavanja ovih glasbotvorina. Stoga opozivam spomenuti uvjet, te molim slavna društva, da mi v najkraćem roku izvole javiti, koliko primjeraka žele naručiti. Društvo brez ženskog zbora pak umovljam, da predbroje barem po jedan primjerak za svoj arhiv. Nije bo velika žrtva, a meni ipak pomoć.

Pošto se ove glasbotvorine mogu i glasovirati, pozivam i molim svakoga rodoljuba, da me podupre i predbroji ovo djelo. Kako mi se je već liepi broj rodoljuba prijavio, i kako sam osobito iz bratske Bugarske primio znaten broj predbrojnika, nadam se, da će prvi svezak još ovoga proljeća izaći.

Još mi je spomenuti, da sam proširio sadržaj prvoga svezka, te da će mu biti ciena tri krune.

U Zagrebu, 8. veljače 1906.

F. S. Vilhar.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlja, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko zganje in soli“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 1.90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepatat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 31-2

Zahtevajte
ilustrovan cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez instalacije in nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2552 31

L. LUSER-jev oblič za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-
985 Jlm očesom, žuljam itd. 50
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte oblič
Luser-jev za turiste
po K 1.20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, oziroma mati in hči, gospa

FANI JURCA

včeraj, dne 9. t. m. ob 11. uri dopoldne, po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 51 let, mirno preminula.

Pogreb predrage rajnice vrši se jutri v nedeljo, dne 11. februarja t. l. ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti v Postojni, na farno pokopališče, kjer se položi v rodbinsko rakev k večnemu počitku.

V Postojni, dne 10. februarja 1906.

Fran Jurca, veleposestnik in trgovec
soprog.

Adolf in Josip Jurca Terezija Kolar Terezija Jurca omož. Srčan
sinova. mati. hči.

Dobro prežvečeno — napoli prebavljeno Ta stari izrek zasluži dandanes več pozornosti kakor kadarkoli, ker od želodca zahtevamo le preveč. Kotel se — da rabimo to pripravno primer — prekuri. Motenja prebave in nje spremljevalci so nasledki, ki nastopijo z leti počasi pa zanesljivo. Popolnoma si pa premladi prebavila, kdor za vsakdanjo pijačo rabi vrelec „Vita“, slastno natrasko slatino ki pospešuje in urejuje menjavanje snovi.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu boji priporočeno:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni. Pristen samo z imenom **Ivan Hoff** in z levo varstveno znamko. Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev Dobiva se povsod.

Postavno varovno.
Vsako ponarejanje in po-natisovanje kuzitvo.
Edino pristen je **Thierryjev balzam**
le z zeleno znamko „redovnica“
Staroslovno, neprekosno
proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamakom K 5— franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra
proti vsem se tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in otoklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3 60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brošura s študijskimi originalnimi zdravilnim pisem gratis in franko V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 4/50— 8

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Blagorodnemu gospodu **M. Levstiku**,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vo e.
Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.
Dež. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega **Fran Jožetovega**
inbíl. mostu. 48-6

Umrli so v Ljubljani.

Dne 31. januarja. Matilda Garzaroli, zasebnica, 83 let, Radečkova cesta 11, ostarelost.
Dne 1. februarja. Marija Kermeč, delavka, 29 let, Rožne nlice 17, jetika.
Dne 2. februarja. Apolonija Babnik, zasebnica, 60 let, Martinova cesta 19, srčna hiba. — Marjeta Rumzucker, posestnica, 71 let, Trnovske ulice 7, Myodegeneratio. — Vincencij Gale, tapetarjev sin, 14 dni, Tržaška cesta 20, življenjske slabosti.

Dne 3. februarja. Pavlina Luknič, kleparjeva hči, 14 let, Radečkova cesta 12, jetika. — Marija Kališnik, kuharica, 82 let, Dunajska cesta 6, pljučnica.
Dne 4. februarja. Alojzij Končina, delavec, 60 let, Metelkove ulice 4, se je obeal.
Dne 5. februarja. Marija Vojc, čuvajeva hči, 10 m., Hranilnična cesta 8, Atrofie infantum.

V deželni bolnici:
Dne 29. januarja. Anton Likar, delavec, 32 let, pljučnica. — Matevž Velkavrh, gostač, 86 let, fraktura cranii
Dne 1. februarja. Brigita Bolha, delavčeva vdova, 85 let, ostarelost. — Fran Drinovec, kajzarjev sin, 1 in pol leta, davica.
Dne 3. februarja. Neža Dolinšek, dainarica, 62 let, vsled gnjilobe kosti na nog.
Dne 4. februarja. Vavclav Brodnik, mizarjev sin, 16 mes., Tussis convulsiva.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Godčev honorar za „Polstrelanz“ na „Zelenem hribu“ K 2.50. Lepa hvala! Živel!

Zahvala.

Slov. pev. bralno društvo „Triglav“ v Radovljici se tem potom najiskreneje zahvaljuje slavni Slovenski Matci, odnosno odboru slavno-iste za podarjene knjige v namen javne ljudske knjižnice, katere se snuje tu, knjig je bilo za čez 60 K vrednosti. Prosimo, da bi zgledu slavne Matice Slovenske sledili i drugi književni zavodi in meceni, prijatelji ljudske prosvete!

Darila v ta namen je nasloviti na odbor društva „Triglav“. Darila in g. darovalce objavimo svoječasnó v listih!

Za odbor „Triglava“:
Fran Dolžan **A. Vengar**
t. č. predsednik. t. č. knjižničar.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 9. februarja 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	100.15	100.35
4 1/2% srebrna renta	100.—	100.20
4% avstr. kronska renta . . .	100.15	100.35
4% zлата	118.25	118.45
4% ogrska kronska renta . . .	95.90	96.10
4% zлата	114.40	114.60
4% posojilo dež. Kranjske . .	99.50	101.—
4 1/2% posojilo mesta Spljet . .	100.65	101.65
4 1/2% posojilo mesta Zadar . .	100.—	100.—
4 1/2% bos.-herc. železniško . .	100.75	101.70
4% češka dež. banka k. o. . .	100.—	100.15
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	100.15	100.25
4 1/2% zast. pisma gal. dež. . .	100.25	101.25
4 1/2% hipotekne banke	106.70	107.70
4 1/2% pr.	106.70	107.70
4 1/2% zast. pisma Innerst. . .	100.50	101.50
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. . .	100.—	100.90
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. . . .	100.—	100.80
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr. .	99.50	100.50
4 1/2% obl. češke ind. banke . .	100.50	101.50
4% prior. lok. želez. Trst- . .	99.90	100.—
4% prior. dolenskih žel. . . .	99.50	100.—
3% prior. juž. žel. kup. 1/2% . .	316.60	318.60
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100.75	101.75

Srečke.	197.—	199.—
Srečke od 1. 1860%	289.50	291.50
„ od 1. 1864	160.50	162.50
„ tizske	296.50	306.70
„ zem. kred. I. emisije	298.50	308.50
„ o. II.	263.—	271.50
„ ogrske hip. banke	100.—	109.—
„ srbske a frs. 100—	149.20	150.20
„ turške	25.25	27.25
Basilika	476.—	487.—
Kreditne	79.—	85.—
Inomoške	92.—	99.—
Krakovske	61.—	68.—
Ljubljanske	52.—	54.—
Avstr. rdeč. križa	33.30	35.30
Ogr	57.—	63.—
Rudolfove	72.—	78.50
Salcburške	530.—	542.—
Dunajske kom.	127.50	128.50
Državne železnice	666.50	667.50
Avstr.-ogrsk. bančne deln. . .	1631.—	1640.—
Avstr. kreditne banke	670.75	671.75
Ogrske	786.—	787.—
Živnostenske	246.—	247.25
Premogokop v Mostu (Brüx) . .	655.—	658.—
Alpinske montan	535.—	536.—
Praške žel. ind. dr.	2638.—	2653.—
Rima-Murányi	532.50	533.50
Trhoveljske prem. družbe . . .	277.—	280.—
Avstr. orožne tovr. družbe . .	569.—	570.—
Češke sladkorne družbe	160.—	161.—

Valute.	11.34	11.39
C. kr cekin	19.08	19.11
20 franki	23.50	23.56
20 marke	23.96	24.04
Sovereigns	117.27	117.47
Marka	95.55	95.75
Laški bankovci	250.50	251.50
Rubli	4.84	5.—
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Termin.	100 kg	K 16.84
Pšenica za april	100	16.76
„ oktober	100	13.74
Rž	100	13.84
Koruzna	100	14.88
Oves	100	14.88

Efektiv.
Prijetnejši.

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 806'2. Srednji zračni tlak 736 0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9	9. zv.	724.5	-4.3	sl. svzhod	Jasno
10.	7. zv.	727.1	-7.4	sl. svzhod	megla
2	2. pop	728.2	2.2	sr. jgsvzhod	Jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 6.5°, normale: -0.8. — Padavina v mm 0.4.

+
Fran Javornik javlja v svojem, kakor v imenu svojih mladoletnih otrok **Mici** in **Toneta** prežalostno vest o smrti iskrenoljubljene soproge in matere, gospe

Ane Javornik

roj. Agnola

trgovčeve soproge

ki je včeraj, v petek 9. svečana t. l. ob 12. uri popoldne, v 33. letu starosti, po dolgi, jako mučni bolezni previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, blaženo v Gospodu zaspala.

Truplo drage pokojnice se bo v nedeljo, dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Glince št. 36 slovesno blagoslovilo in potem na viškem pokopališču k zadnjemu počitku položilo.

Svete zadušne maše se bodo darovale v raznih cerkvah.

Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin. Na Glincah, 10. svečana 1906.

+
Potrtega srca javljam vsem sodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu Vsega mogočnemu dopadlo, našo iskrenoljubljeno soprogo, oziroma mater, staro mater in taško, gospo

Marijo Lilek roj. Medic

posestnico v Crnomlju

v ponedeljek, dne 5. svečana 1906 ob 12. uri po noči, po kratki, mučni bolezni, v 60. letu svoje starosti v boljše življenje k sebi poklicati.

Pogreb nepozabne rajnice je bil v sredo, dne 7. t. m. ob 3. uri popoldne.

Predrago rajnico priporočamo v blag spomin in molitev. 537

Črnomelj, 9. svečana 1906.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti naše predrage matere, oziroma stare matere, gospe

Uršule Traun roj. Zavašnik

kakor tudi za darovane krasne vence in mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

550 **Rodbini Traun-Jabačin.**

Ravnokar je izšla

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupreteklelem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda.“)

Ta povest je jako zanimiva ter izbornó opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnanjstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernove ulice.

Pravým pokladem
pro všechny, kdo pohlazením v mladi onemocnili, jest výtečné dílo:
Dra Reiaua Sebeochrana.
České vydání po 80m vydání německém. S 27 vyzobrazeními. Cena 4 Kor. Či je každý, kdo vdeci dílu tomu své uzdravení. Lze je dostati u nakladatelské firmy „Verlag-Magazin R. P. Bleyer, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož i v každém knihkupectví.

MATTON
GISSHÜBLER
naravnost
alkalična kislina

katera je kot zdravilni virec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, žledodnem in mehurnem kataru. Izvrstna je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. 94-1

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Fotografični aparat
(Stativ Camera), z vsemi pripadki se proti takojšnjemu plačilu proda. Samo pismene ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“ pod „Fotograf“. 562

Mlajša učenka
ali dijak nižjih razredov se sprejme takoj na izoborno stanovanje in brano v boljši uradniški rodbini. 482-3

Naslov pove uprav. tega lista.

Dvoje = skladišč
je oddati na Mestnem trgu št. 25. Poizve se pri g. Fran Čudnu, v Prešernovih ulicah. 552-1

Stanovanje
s tremi sobami, kuhinjo in pritliklinami se takoj ali za maj trmin za 200 glđ. odda. 471-3

Dunajska cesta šte. 69.

Solicitatorja
sprejme 560-1

dr. Josip Kolšek
odvetnik v Laškem trgu.

Svarilo!
Martin Pečnik iz Spod. Šiške že od dne 14. decembra 1905 nima pravice sklepati zame kupčij in sprejemati denarja.

Svarim torej vsakogar pred njim.

Franč Štupica
556 trgovina z železnino v Ljubljani.

V Ljubljani, v hiši št. 2 v Sodnijskih ulicah v II. nadstr. se odda za maj t. l. proti severu ležeče

stanovanje
obstoječe iz petih sob z vsemi pritliklinami in modernimi udobnostmi.

Več se poizve v odvetniški pisarni ravnotam med navadnimi uradnimi urami. 547-1

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarano“

Od 11. februarja do 17. februarja 1906:

Svetovna razstava v St. Louisu 1904.

Podpisani gostilničar si usoja čast. občinstvo vladno vabiti na

plesno veselico
ki se bo vršila
v soboto, dne 10. februarja
v gostilni
„pri Lovcu“
na Sv. Petra nasipu šte. 67.
Za dobro kuhinjo in točno postrežbo jamči
Maks Nesman.
562

Stanovanje
v Knafljevih ulicah št. 5 v pritlikju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majev termin.

Pojasnila daje upravništvo „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

Izgubila 553

se je dne 7. t. m. med 3. in 4. uro popoldne v Gradišču zlata damska ura. — Pošten najditelj se prosi, da jo proti dobremu plačilu odda v uprav. „Sl. Nar.“.

Lep lokal za trgovino
s tik ležečim stanovanjem se takoj ali s 1. majnikom odda v Gradišču št. 4.

Več pove hišnik na dvorišču na levo. 473-4

Dobro idoča
gostilna
četrt ure od Ljubljane se odda takoj na račun dvema zakonskima, ki sta vajena voditi večje gostilniško podjetje.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 524-2

Tvornica kmetijskih strojev
K. & R. JEŽEK v Blanskem
sprejme za takojšnji nastop nem.-slov. korespondenta.

Plača po dogovoru. — Ponudbe firmi naravnost. 529-2

Pouk v glasbi.
Mojster za čelo, kakor tudi druge instrumente na lok ali pibala naznanja tem potom p. n. občinstvu, da prevzema pouk na vsa našeta glasbila bodisi doma ali izven doma, posamezno ali v skupinah. Cene zmerno. — Ponudbe sprejema in da pojasnila Otokar Zusko Sv. Petra cesta 7, hotel „Pri avstrijskem cesarju“, III. nadstr. 502-3

Kovaške pomočnike
dobro izurjene podkovatva ali izdelovanja kočij; dalje

vajence
ob svoji brani in stanovanju, ki pa dobe primerno plačo, sprejme takoj

PETER KERŠIČ
tovarna vozov 480-5
v Šiški pri Ljubljani.

Pozor!
Vabilo
k domači
plesni veselici
in **maškaradi**
ki se vrši
v nedeljo, 11. februarja 1906
pri „Črnem orlu“
Gospodske ulice številka 3
vse noč.

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

K tej veselici vladno vabi z veleposlovanjem 561

restavrater.

Velikanska pesa 522-1

zgodnji grah, visoki in pritlikavi ruski lan, vse vrste detelje, posebno za čebelo pašo, esparseta, facelja in ranjak, vse vrste travnih semen za napravo ali izboljšanje senožeti, kakor tudi vse vrste zelenjedi in cvetlice, zajamčeno kaljivo pri

Peter Lassniku
na Marjlnem trgu v Ljubljani.

Poslano.
O meni se razširjajo govornice, da sem jaz kvartopirec in da sem posebnost zadnji čas zakvartal 1000 K. Zlasti razširjajo take govornice Janez Karlin ter Ana in Ivana Karlin iz Suhe pri Škofji Loki št. 26.

Ker dosedaj aplah nisem lahko mislel kvartal, posebno ne v taki meri, da bi mogel 1000 K izgubiti, imenujem razširjevalce takih in podobnih vesti o meni lažnike in obljubljam dotičniku, ki mi dokaže da sem kedaj 1000 K ali sploh kaj zakvartal, nagrado 1000 K.

Sedaj je dolgem jezikom dana prilika do lepega zaslužka.

Izjavljam tudi, da bom odslej na prejšnjakega, ki bo take vesti o meni razširjal, tiral pred sodišče, kjer bo dobil zaslužen kazni.

V Srednjih Gameljnih pri Ljubljani
dne 10. svečana 1906.

Franč Juvan
posestnik in trgovec.

Ustanovljena leta 1842.

CRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN OKROV

BRATA EBERL
LJUBLJANA, Mikloškova cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Ustanovljena leta 1842.

že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 546

Išče najino:
3 hotelske hišne za zunaj (hotel prve vrste); kuharico za manjši zavod (pension) v Opatiji, prav dobri pogoji; 6-8 kuharico poleg rišen ali sluge za Ljubljano in zunaj; 2 boni za Pulj in Buda Pešto; trgovsko kontrolantino za Gorco (inteligentno devojko) itd. itd. Več v pisarni.

Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Razstavljeno od 11. februarja do 17. februarja 1906:

Svečanost ob pogrebu predsednika Carnota. — Pariz.
Odpri vsak dan od 9. 12. dopoldne in od 2. — 9. zvečer. 533

Pozor! Najlepša in pocenja! Pozor!
RAZSVETLJAVNA
brez instalacije in nevarnosti je
IDEAL ŽARNA SVETILJKA

Neobhodno potrebno za trgovine in gostilne. 529-1

Neobhodno potrebno za gostilne in trgovine.

Glavni zastopnik in založnik
FRANČ KENDA
trgovec v NOVI MESTU.

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!
500 komadov za glđ. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska ura z verižico, natančno idoča, za sar se 3 leta jamči. 1 moderna svileni kravata za go spode, 3 komadi ff. žepnih robcov, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik za smotke iz jantaria, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 eleganten mošniček za denar, 1 žepni nož s pripravo, 1 par manjših gumbov, 1 naprski gumbi, vsi iz double zlata s pa tentiranimi zaklepom, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljevih predmetov, ki zabujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo glđ. 180. Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna trvdka
Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

2 učenca
sprejmeta v ključarsko obrt takoj

J. Rebolj & J. Waland
ključarska mojstra v Jenkovih ulicah št. 16, Vodmat. 554

Preklic.
Podpisani tem potom odkritostno obžalujem vse razšalitve, ki sem jih dne 17. januarja t. l. v Potoški vasi pri Zagorju izustil proti gospodu županu **Francetu Dernovšku**, posestniku v Potoški vasi, ker je ta gospod vsega spoštovanja vreden, časten značaj in poštenjak.

Jožef Leber
posestnik v Potoški vasi pri Zagorju.

Jamajka rum
Znamka „Santa Elena“.

Velefina kakovost.

Dobiva se v drogerijah in v špecerijah. 4061-10

Pristni dobri
brinjevec
se dobi pri 329-2

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Za jeclajoče
bo v Ljubljani enkratni tečaj. — Ozdravljenje v nakrajšem času pri otrokih in odraslih, tudi pri takih, ki so že brezuspešno obiskovali kurze.

Uspeh zajamčen, preiskovanje zastonj. Prijave se sprejemajo do nedeljske vsak dan v hotelu „pri Maliču“ soba št. 44.

526-2

Zavod za zd. avljenja govora „Ideal“

Dir. H. Fickenscher.

Sprejemem takoj 490 3
dva učenca
stara od 14 do 17 let, ki imata veselje za sedlarski obrt in enega

pomočnika.

Odlikovan sem bil z najboljšimi izpričevali za dober učni uspeh na razstavi vajeških del v Nabrežini 5. novembra in v Gorici 19. novembra 1905.

Pismene ali ustmene ponudbe sprejema **Anton Čuk**, sedlar, tapetnik in lakirar v Sežani št. 35 na Primorskem

Zanesljiv kompanjon
(Slovenec), ki bi določil k že obstoječemu, dobro se rentirajočemu narodnemu podjetju še par stotakov, in ki bi v svrhu razširjanja tega podjetja, ki se nabaja v Ljubljani, še osebnost po nekaj ur na teden sodeloval (glavni posel: sprejemanje dobodkov in izplač stroškov), se išče takoj. V svrhu jamstva njegovega deleža, zaslužka itd. ostane blagajna v njegovih rokah. — Samo resne, neanonične ponudbe je poslati pod: „Zanesljiv kompanjon 1906“ na upravn. „Slov. Naroda“. 510-2

Občni zbor
„Posojilnice v Brežicah“
se vrši
v sredo, 21. februarja 1906
ob 4. uri popoldne
v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjuje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva.
5. Izvolitev računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 4. uri ne bil sklepčen, vrši se isti dan v istem prostoru ob 5. uri drugi občni zbor in sklepa takrat vsako število zadrušnikov.

539 Načelstvo.

Gostilniška koncesija
se išče za takoj v najem.

Ponudbe pod „D. G.“ upravništvo „Slov. Naroda“. 485-3

2 kolarska vajenca
sprejme takoj 515-1

Franč Zanoškar, kolar
Rimska cesta št. 5.

Strojepisec
za oba deželna jezika in z lepe pisavo mesta s skromni zahtevami.

Ponudbe v Ljubljano, Kolizej, pritlik vrata 3. 545-1

Stanovanje
novo, zračno, z 2 sobama in pritliklinami se odda za mesec maj za letno ceno 140 glđ. Tržaška cesta št. 38

Poizve se v brivnici **A. Gjuda**, Kongresni trg 3. 548-1

V najem iščem dobro idočo
MLIN.
Naslov: „B. A. št. 2223“, poste restante, Logatec. 484-3

Stanovanje
3 sobe s pritliklinami se odda za maj v najem v Cigaletoevih ulicah št. 3, poleg sodnijskih uradov.

Več se izve pri hišniku. 527-1

Novozgrajen hotel
z restavracijo in sobami za tujece na **Jesenicah** tik novega kolodvora se odda v najem od 11. februarja 1906 naprej. 434-4

Več se izve pri lastniku **Anton Počivavšek na Hrušici**, Gor. djsko.

Po prav ugodnih pogojih se prodaja nova, na jako lepem prostoru stoječa dvenadstropna

hiša
z gostilno in prodajalno. Pri gostilni je velik vrt in prostorno dvorišče. — Pojasnila daje gostilničar v Gradišču št. 7 v Ljubljani. 428-4

Trgovski pomočnik
dobro izurjen v trgovini mešanega blaga zmožen slovenskega in nemškega jezika, (vojaščne prosti imajo prednost) se sprejme v trgovini mešanega blaga

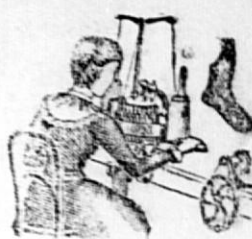
Slavinec & Šeleker 511-2
Šmartno pri L. tiji. — Kranjsko.

Inteligentna gospodična
z najmanj 200 K kaveije, knjigovodstva in korespondence v slovenskem in nemškem jeziku zmožna, se sprejme kot voditeljica trgovine s šivalnimi stroji na delati. 513-2

Ponudbe z znamko 10 h odpošilja upravništvo „Slov. Naroda.“

Čvrst Pražan
29 l. v dobri službi in 600 H išče dostojnega znanja s samostojno brhko damo (tudi ločeno) 3 dobro idočo obrtjo ali gostilno. Posredovalcem nagrado. Ponudbe v nemškem jeziku pod „R. F.“ upravništvo „Slov. Nar.“. 543

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščete se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ni česar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi. Družba pletilnih strojev za domače delavce 3477 45 THOS. H. WHITTICK & Co. Praga, Petrske náměstí 7 156 Trst Viasa Campanile 13 156

CUNARD LINE.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja 3108-21

V AMERIKO!
Vsakih 14 dni vozijo parniki, opremljeni s po dvema vija koma in brezčim brzojavom, noseči po 10.000 ton
v smeri TRST-NEW-YORK.

Pojasnila in vozne liste daje glavni zastopnik:
ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.
Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: „Pannonia“ 20. novembra 1905, „Carpa thia“ 11. decembra 1905, „Slavonia“ 1. januarja 1906.

Velika eksportna
tvrdka.

Ljubljana
Dunajska cesta 12.

Franc

Keber

urar in trgovec z zlatino in srebrnino
priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic, prstanov itd.
po najnižjih cenah.
št. 109. Srebrna cilindar remontoarska ura na kamnih tekoča gld. 3-75.
št. 137. Srebrna remontoarska ura na sidro s tremi močnimi pokrovi gld. 5-90.
št. 155. Srebrna cilindar remontoarska ura z močnim kolešjem gld. 4-50.
Z hta ajta naj večji veliki cen k, ki ga posil am brezpl čno.

V nedeljo, 11. svečana
v hotelu „UNION“

XIV. velika maskarada

pevskega društva „LJUBLJANA“.

Vstopnina 1 krono.

Cene jedilom in pijačam znatno znižane.

541-2

HOTEL „VEGA“

v Spodnji Šiški.

Gorka in mrzla
jedila so vedno
na izber.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani
in okolici najljubše naznanjam, da
morem v svojem novo urejenem ho-
telu vsikear postreči z najboljšimi
vini ter vedno svežim mengiškim
dvojno-marčnim pivom

Za obilen obisk se priporoča z ve-
lespoštovanjem

Anton Maver
hotelir.

Lepe zračne
snažne sobe za
potnike vedno
na razpolago.

525-1

**Žalne klobuke
vence in trakove**
priporoča
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovani s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski m. dni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerne cene
Prisno angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in naj-
raznovrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev

ima

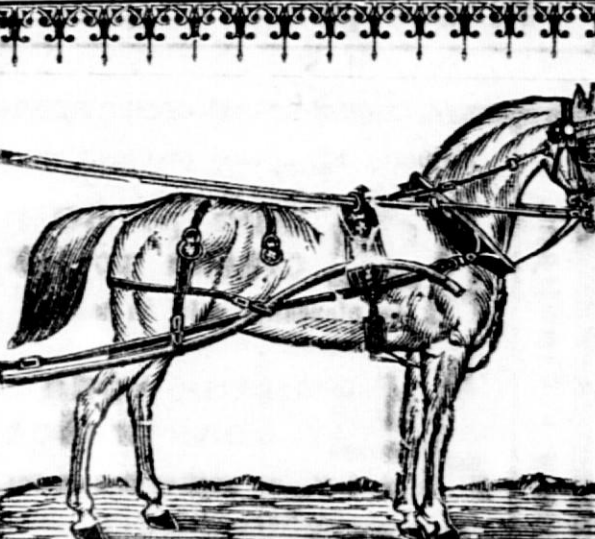
Aloizij Kracmer

Izdelovalec klavirjev in sodno za-
priseni zvedenec

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v
zalogi
prebrani
pa brezhibni
klavirji.
Pravz-
nem ubi-
ranje in
poprav-
ljanje vseh sistemov. Glavno
zastopstvo dvernih firm L. Böse-
dorff, na Dunaju, Gebrüder
Fischer na Dunaju, August
Förster v Lübbau, Th. Mann-
berg v Lipskem. Za vsak, pri
meni kupljen klavir docela jamčim.
— Najnižja izposojevalnina.
— Delna plačila.

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potreščine.

— Cene nizke. —

Predpust 1906!

Predpust 1906!

Garnitura

za spalnico in jedilno sobo v renesančnem slogu,
popolnoma nova, nerahljena, se zaradi preme-
ne ceno proda. — Več se izve v Flori-
janskih ulicah št. 24, I. nadst., ob nedeljah
ves dan, ob delavnikih pa od 12.—2. popoldne.

Najkoristnejša
darila so
SINGERJEVI
šivalni stroji.

Naprodaj so v vseh
prodajalnicah
s tem polegstoječim
kazalom.

53-6

SINGER Co., delniška družba šivalnih strojev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Peštna hranilnica čk. št. 849.086. Telefon št. 135.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

282-4

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Zahtevajte samo

SELLE & KARY-jev

Najboljše

FREDIN

čistilno - - -

- - sredstvo

za vsako boljše ohranilo

rumeno in črno.

Posebno priporočljivo

za čevlje iz boxalls,

oscarla, cheureaux-

in lakovega usn a

DUNAJ XII. L.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo dr. železnice v Bejaku

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE inf. kol PROGA NA PRIBI. Ob 12. uri 24 m. ponedeljni osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo Ljubno, des
Selthal v Anasse, Solnograd, des Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten.
— Ob 7. uri 5 m. sputraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Marau, Mautersdorf,
Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des Selthal v Solnograd, Inomost, des Klein-Reifling v Steyr, v
Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, des Amstetten na
Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glod-
nitz, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezera, Inomost, Bregene Curich, Ze-
neva, Paris, des Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, des Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago di-
rektni voz I. in II. razr.) Lipsko, na Dunaj des Amstetten. — Ob 10. uri ponedeljni osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in
II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m.
sputraj osebni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotake.
— Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO inf. kol
PROGA IZ TRBIŽA Ob 3. uri 28 m. sputraj osebni vlak s Dunaja des Amstetten, Monakovo
(Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste Solnograd, Linc, Steyr, Lbl,
Anasse, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m. sputraj osebni vlak iz Trbiža.
— Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak s Dunaja des Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prago
direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Pizen,
Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregene, Inomost, Zell ob jezera, Bad
Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor Pontabel. — Ob 4. uri 29 m. popoldne osebni
vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inomosta,
Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Marau,
Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, des Selthal od Inomosta in Solnograda, des Klein-
Reifling iz Steyra Lince, Budejovic, Pizna, Marijnih varov, Heba, Francovih varov, Praga,
Lipskega. — PROGA V NOVOGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 3. uri 44 m. sputraj
osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega
mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE dr. kol. v
KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. sputraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m.
zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponedeljni samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRI-
HOD V LJUBLJANO dr. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. sputraj, ob
10. uri 59 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponedeljni sam ob nedeljah
in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas 10 sa 3 min. pred krajevnim časom v
Ljubljani.

Filipa Neusteina

ROSLAVJE

odvajalne kroglice

(prej Neusteinove Elizabetne kroglice)

preizkušene že več let in od različnih zdravnikov priporočene kot
lahko odvajajoče, razkrajajoče sredstvo, ne motijo prebave in so
popolnoma neškodljive, ker so oslajene, zauživajo te kroglice radi
tudi otroci. Škatljica s 15 kroglicami stane 30 h. zvitek z 8 škat-
ljicami, torej 120 kroglicami stane 2 K av. velj. Če se pošlje denar
K 246 naprej, se pošlje franko 1 zvitek kroglic. Zahtevajte

„Filipa Neusteina“

odvajalne kroglice. Samo pristne, če ima vsaka škatljica na
zadnji strani našo obl. zav. varstveno znamko „Sv. Leopold“ v
rd. če-črnom tisku. Naše registrirane škatlje, naročila in embalaže
morajo nositi podpis Filipa Neusteina, lekarna.

Filipa Neusteina lekarna „Pri sv. Leopoldu“ na Dunaju, I., Plankengasse št. 6.

3391-14

Dobiva se v vseh lekarnah.

Premestitev trgovine.

Usojam se p. n. odjemalcem in p. n. občinstvu vljudno na-
znani, da sem svojo zalogo originalnih

Pfaffovih šivalnih strojev

premestil

iz Sodnijskih ulic št. 4

na Mestni trg št. 9.

Tamkaj se dobivajo tudi vse sesta-
vine in potrebščine in se poprave izvr-
šujejo takoj, solidno in najcenejše.

Z odličnim spoštovanjem

558-1

F. TSCHINKEL

originalnih Pfaffovih šivalnih strojev
glavno zastopstvo za Kranjsko.

Hotel, restavracija
in kavarna

„Balkan“ TRST.

Podpisana naznanjata, da sta prevzela 21. januarja zgoraj omenjeni hotel.

Poslovanje je popolnoma reorganizirano.

Dvigalo, kopeli, električna razsvetljava, najtočnejša postrežba, izvrstna kuhinja, izbrana vina.

Za mnogobrojni obisk se priporočata

Počkaj & Kögl.

Želodčne bolezni

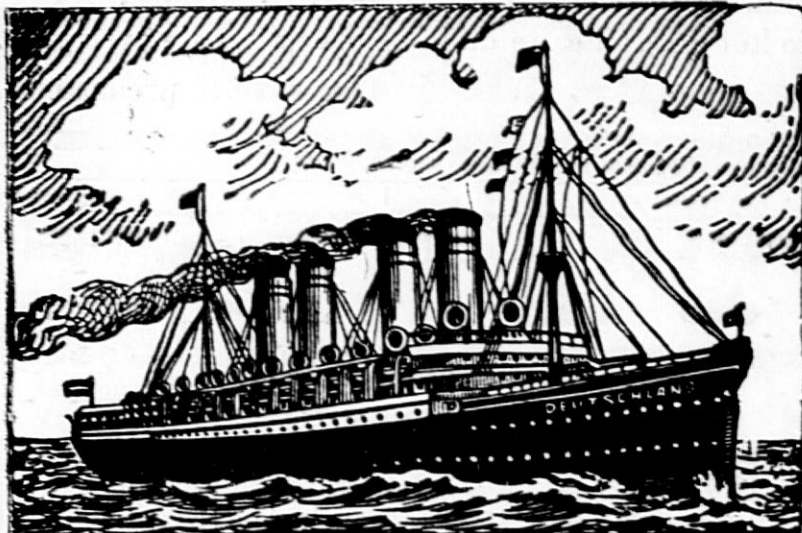
so pogosto posledica zanemarjenega motenja prebavljanja, ki nastopa ponajveč kot posledica nezadostne telesne, dušne, in se nemalokrat izmika iz tega hude motnje zdravja, če ne preprečimo tega o pravem času.

Kot izvrstno sredstvo proti vsem nastankom pokvarjenega želodca so se že več desetletij kot Marjajevske kapljice splošno znane in priljubljene

Bradyjeve želodčne kapljice

izvrstno obnašale kot tek zbujačo, želodec krepeče in nalahko odvajalno sredstvo. Steklenica z navodilom vred stane 50 v. t. dvojna steklenica K 1-40.

Pri nakupu v lekarnah zahtevajte izrečno pristno Bradyjeve želodčne kapljice in si ne dajte vsiliti drugih. Pazite na zavoje v rdečih zaključnih škatljicah z Marjajevim podoben kot zaščitno znamko in s podpisom C. Bradyjeve lekarna na Dunaju, I., Fleischmarkt Nr. 1/386 razpošilja po povzetju ali če se pošlje denar naprej za K 5- šest malih ali K 4-50 tri velike steklenice franco brez daljnih stroškov.

Ameriko Je danes čez Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša in zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Se več povedo številke glede obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: „AMERIKA“ 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 globok, nosi 22250 ton, drugi: „KAISERIN AUGUSTA VICTORIA“ ki nosi 25.000 ton.

torej vsak še enkrat večji kot danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8—12.000 ton

Vožnja preko oceana samo 6-7 dni.

Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane.

Na željo pošilja natančni poduk brez plačila 167 5

zastopnik Hamburg-Amerika Linie **FR. SEUNIG** v Ljubljani na Dunajski cesti št. 31.

„Jodelle“

je sedaj patentnouradno zavarovano ime za širok svet znano pri zdravnikih in občinstvu enako priljubljeno

Lahusena jodovo železnato ribje olje

Najboljše, najpopolnejše in najuspešnejše ribje olje

Pred vsemi drugimi nadomestnimi konkurenčnimi izdelki ribjega olja mu je z rad okusa slasnosti, uspešnosti in d. b. e. d. j. a. t. p. d. n. o. m. t. N. p. r. e. b. o. j. l. j. e. g. a. u. n. k. a. z. a. ž. l. e. z. e. š. k. r. o. f. l. j. e. a. n. g. i. b. o. l. e. z. e. n. i. z. p. u. š. a. j. e. p. r. o. i. t. n. r. e. v. m. a. t. i. z. e. m. v. r. a. t. e. i. n. p. l. j. u. č. n. e. b. o. l. e. z. n. i. p. r. e. n. a. j. e. n. j. e. k. a. š. e. l. j. d. u. š. l. j. i. v. i. k. a. š. e. l. j. z. a. o. j. a. č. e. n. j. e. i. n. o. k. r. e. p. i. t. e. v. s. l. a. b. o. k. r. v. n. i. h. s. l. a. b. o. t. n. i. h. b. l. e. d. i. č. i. n. o. t. r. o. k. Z. a. o. k. r. e. p. i. t. e. v. p. o. p. r. e. s. t. a. l. h. b. o. l. e. z. n. i. h. i. n. f. l. u. e. n. c. i. m. r. z. i. o. l. o. t. r. o. š. k. i. n. b. o. l. e. z. n. i. h. t. d. i. t. d. k. o. t. m. a. t. e. s. e. d. o. m. a. n. e. i. n. b. o. t. z. a. o. d. r. e. v. a. n. e. z. a. d. r. a. s. t. i. n. o. D. e. l. u. j. e. e. n. e. r. g. i. č. n. o. t. v. o. r. i. k. r. i. o. b. n. a. v. i. j. a. s. o. k. o. v. e. p. o. s. p. e. š. u. j. e. t. e. k. č. i. s. t. i. k. r. i. V. k. r. a. t. e. m. č. a. s. u. p. o. v. e. d. g. n. e. t. e. l. e. s. n. e. m. o.č. i. L. e. t. n. a. p. r. a. b. a. r. a. s. t. e. o. l. e. t. a. d. o. l. e. t. a. R. a. b. i. s. e. p. o. z. n. a. i. n. p. o. s. t. e. k. r. j. e. n. a. p. r. o. d. a. j. v. e. d. n. o. v. e. č. e. C. e. n. a. k. r. o. n. 3.30 i. n. 2.-. E. n. i. i. z. d. e. l. o. v. a. e. l. e. k. a. r. n. a. L. a. h. u. s. e. n. a. v. B. r. e. m. e. n. u. V. i. z. o. g. i. b. p. o. n. a. r. e. d. b. a. m. k. u. p. u. j. e. o. d. s. l. e. j. s. a. m. o. p. o. d. i. m. e. n. i. n. „J. o. d. e. l. l. e.“ k. i. m. o. r. a. b. i. t. i. v. i. d. n. o. n. a. v. s. a. k. i. p. o. s. o. d. i. z. n. a. j. D. o. b. i. t. e. v. v. s. v. h. l. e. k. a. r. n. a. h. — G. l. a. v. n. e. z. a. l. o. g. e. v. L. j. u. b. l. j. a. n. i. v. l. e. k. a. r. n. a. h. „P. r. i. M. a. r. j. i. P. o. m. a. g. a. l.“ n. a. R. e. s. l. j. e. v. c. e. s. t. i. „P. r. i. o. r. i. u.“ n. a. J. u. r. č. i. c. e. v. o. m. t. r. g. u. „P. r. i. a. n. g. e. l. u.“ n. a. D. u. n. a. j. s. k. i. c. e. s. t. i. „P. r. i. J. e. l. e. n. u.“ n. a. M. a. r. j. i. n. e. m. t. r. g. u. „P. r. i. e. n. o. r. o. g. u.“ n. a. M. e. s. t. n. e. m. t. r. g. u. 1947 13

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno leta 1830. Telefon št. 79.

Modna trgovina J.S. BENEDIKT

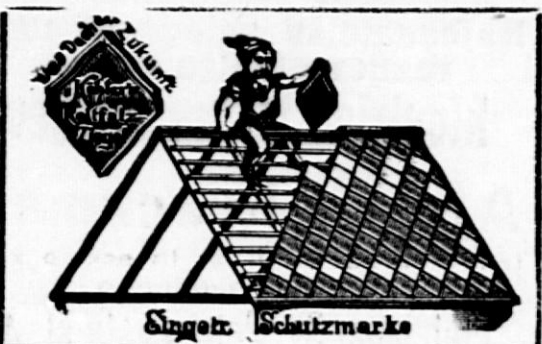
Ljubljana, Prešernova ulica v novi zgradbi „Mestne hranilnice“ priporoča

lepe moške in ženske klobuke

fino perilo, kravate, kakor tudi vse v modno trgovino spadajoče predmete.

Pri nakupu perila za opremo poseben rabat.

Za ročno postrežbo in strogo solidno blago jačdi za mnogo let obstoječa firma.

Cementna zarezna stresna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Odlikovan z diplomom, zlato medaljo in častnim križcem v Parizu 1904.

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnih

Glince pri Ljubljani.

Najboljši kozmetični predmeti so:

Ada milo po 60 h cream po 1 K za očiščanje polti in telesa.

Ada ustna voda zobni prašek po 1 K, za gojitve zob in ust.

Ada lasna voda lasna pomada po 1 K, za ohranitev in rast las.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Avg. Agnola

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov itd.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Najznamenitejsi

„lasno vodo Kätthe“

all pomado kot edino in najzanesljivejše sredstvo krepke in hitre rasti brade, las in obrvi V prav kratkem času presenetljiv učinek.

Steklenica ali lonček K 2- , K 3- , poskusna steklenica K 1-40 Po povzetju pošilja samo gospa Kätthe Menzel, Dunaj, XVIII Schulgasse 3, 1. Stock, Tür 11. 3476-8

Za kašelj, hripavost in zaslezenje delujejo hitro in zanesljivo

Eggerja prsna pastilje

izvrstnega okusa in brez škode za tek. 3124-0

Karton 1 K ali 2 K.

Poizkusni karton 50 h.

Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

Zivio!

Eggerjeve prsne pastilje so me hitro rešile.

Otvoritev hotela

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem s 1. februarjem otvoril

hotel „pri Pošti“ v Novem mestu.

Na razpolago je vedno dosti lepih udobnih sob za prenočevanje po nizki ceni. V restavraciji pa bom točil različna pristna vina in postrežal z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

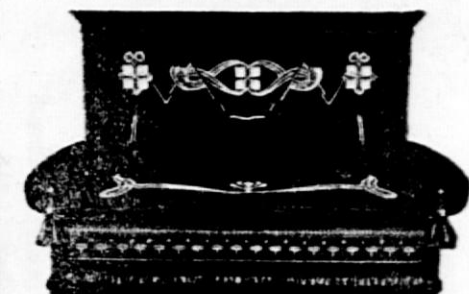
Obilnega obiska prosim

Josip König.

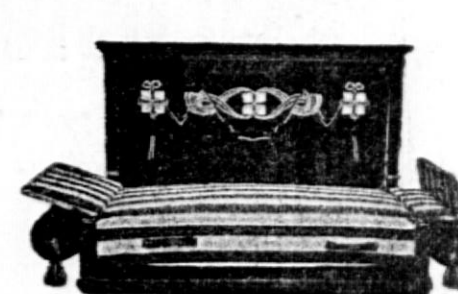
Idealno pohištvo za Vsaki sobi v kras in Moderna oprema.

vsako stanovanje. v veselje gospodinji. Najboljše blago.

Prihranitev prostora kakor tudi denarja!

Velesolidno delo! Zmerne cene!

Podnev.: divan

Polnoč.: postelja.

Izumitelj in lastnik patenta: „Postelja, preminjajoča se v divan“.

Avstrijski patent št. 28.189.

Ogrski patent št. 28.004.

DRAGOTIN PUC

založnik pohištva, tapetniški in preprogaški mojster

Dunajska cesta št. 18. Ljubljana Dunajska cesta št. 18.

Odlikovan z zlato medaljo in častnim križcem v Parizu 1904.

Kurite samo z velenjskimi briketi.

Najboljše in najcenejše gorivo.

Salonski briketi (1000 kosov) okoli 500 kg. . K 13-

Droblni briketi okoli 50 kg. „ 1'20

v Ljubljani dostavljeno na dom.

Prodaja jih samo

St. & C. Tauzher, trgovina z lesom v Ljubljani.

Pserhoferjeve kroglice

edino pristne z rdečim nadpisom „J. Pserhofer“.

Od časov cesarja Jožefa dalje, torej več nego 120 let znane kot najstarejše brez bolečin odvajajoče domače sredstvo in nujno priporočene od mnogih zdravnikov pri vseh posledicah slabega prebavljanja in zaprtja.

1 škatljica s 15 kroglicami 42 h
1 ovoj s 6 škatljicami 2 K 10 h

Če se znesek pošlje naprej, velja s poštuine prosto pošiljativno vred:

1 ovoj . . . 2 K 60 h 4 ovoji . . . 8 K 90 h
2 ovoja . . . 4 „ 70 „ 5 ovojev . . . 10 „ 50 „
3 ovoji . . . 6 „ 80 „ 10 ovojev . . . 18 „ 50 h

Edina izdelovalnica: 3845-14

J. Pserhoferjeva lekarna

na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani

zidovske ulice št. 7

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 52-6

pušk in samokresov

ter sploh vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštuine prosto.

Nad 100.000 konjskih sil imamo v napravah sesalnega plina našega sistema v prometu. Zelo majhna poraba goriva. Najcenejši obrat Langen & Wolf tovarna za motorje na Dunaju, X., Laxenburgerstrasse 53.

AVGUST REPIC
sodar
Ljubljana, Kolesijske ulice 16
izdeluje prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

JULIJA STOR v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev. 1109-45
Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Varst. znamka: Sidro. Varst. znamka: Sidro.
Liniment. Capsici comp.
nadomestilo za 3399-20
Pain-Expeller s sidrom
priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.; po 80 h. K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljicah s našo varstveno znamko „sidro“ potem je vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elščina c. 5 nova.

KAREL JANUŠ
in zlatar
priporoča svojo veliko zalogo briljantov in diamantov, zlatnine, srebrnine, zlatih in srebrnih ur, verižic itd. itd.
Popravila in nova dela
izvršuje točno in ceno v lastni delavnici v Rožnih ulicah šte. 21.

Razglas.
V smislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887, št. 22, dež. zak.) se javno naznanja, da so imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet sestavljeni in da se smejo od 4. dne februarja t. l. v teku 14 dni v pisani mag. preda. tajnika (Mestni trg št. 27, II. nadstropje, soba št. 5) ob uradnih urah pregledovati in proti njim vlagati ugovore. O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.
Mestni magistrat ljubljanski
dne 30. januarja 1906.
Župan: Iv. Hribar l. r.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 255-6
Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modrool na vzmeti, žimnati modrool, otroški vozički itd.
Ustanovljena 1847.
Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trdko
HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloga suknenih ostankov.

Otvoritev gostilne „pri CENKARJU“ v Gradišču 6.
Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem nazaj prevzel
gostilno „pri CENKARJU“
v Gradišču šte. 6
ki sem jo že prej več let vodil. — Priporočam se nekdanjim častitim gostom in odjemalcem vina, da bi še z naprej v tako obilnem številu obiskovali mojo gostilno kakor poprej.
Skrbel bom za dobra pristna vina in postregel vsak čas z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.
Z odličnim spoštovanjem se priporočava
Franc in Ivana Slatnar.

Naicenejša pot za zdaj!!
Red Star Line
Antwerpen New York
V Ameriko!
Antwerpen New York
V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto jutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribrato. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejša načona
po najnižji ceni.

Ali se moremo ubraniti pljučnih bolezni?
Za provzročitelje pljučnih bolezni so spoznali tuberkulske bacile, ki jih nahajamo povsod, kjer je kaj jetičnih bolnikov, v zraku in v cestnem prahu, in ki jim ne moremo zapreti vrat. Vkljub temu, da skoro vsak človek vdihava s cestnim prahom te bacile, ne obole vsi ljudje, ker na srečo človeški organizem ob normalnih razmerah bolezenske kali, ki se vrinejo v truplo, uniči z uspešnimi snovmi, obseženimi v bronhijalnih (pljučnih) žlezah. Samo kjer te žleze oslabe, se zasnjuje bolezen in čim so znameniti strokovnjaki to spoznali, so vedeli takoj, da je treba z jačanjem bronhijalnih žlez zavezati bolezenskim kalem pot. Zato zapisujejo v novjšem času bolnim na pljučih
dr. Hoffmanna Glandulén,
ki obsega uspešno iz bronhijalnih žlez zdravih živali pripravljeno snov in tako z umetnim dovajanjem bolezenske kali uničujočih snovi podpira prirodno zdravilno moč telesa. Zdravniki, ki svojim bolnikom zapisujejo Glandulén, so opazili na njih, da se jim množi slast do jedi, lotova se jih boljše volja, telesno moči se večajo, naraste pa tudi teža, kašelj poenjuje, izmečki se razpuščajo, ponočno potenje izgine, izkratka: zdravje se obrača na boljše. Priporočamo torej, da ne pozabite poizkusiti Glandulénovih tablet.
Tako pišejo:
Gospod dr. Braun iz Herbsteina. — — — Vaše Glandulénove tablete sem rabil z zelo ugodnim uspehom proti trdovratni hripavosti in kašlju. Neugodni postranski znaki se niso pokazali nikdar. Rabil jih bom zopet v podobnih slučajih in jih gg. kolegom lahko priporočam najtopleje.
Gospod dr. Ferd. Kohn iz Grahovega. — — — Uspehi, ki sem jih dosegel z Vašim preparatom so izvrstni in lahko te preparate na podlagi večletnih izkušenj z njim najtopleje priporočam vsem, ki boleham na pljučih.
Gospod dr. Fraenkel z Dunaja. — — — Zapisujem v svoji zelo obsežni praksi že iz 6 let Vaš Glandulén, zlasti pogosto pri kroničnih boleznih sopol in sem dosegel pri veliki večini slučajev izvrstne uspehe.
Glandulén izdeluje kem. tvornica dr. Hoffmanna nasl. v Meerane na Saškem in se dobiva po zdravniškem nakazilu po lekarnah in v zalogi B. Fragnerja lekarnik c. in kr. dvorni dobavitelj v Pragi, 203—III, v steklenicah za 100 tablet po K 5 50; 50 tablet po K 3—. Natančne brošure o zdravilni metodi s poročili zdravnikov in ozdravljenih bolnikov razpošilja tovarna na zahtevo gratis in franco.

Pozor! Čitaj! Bolnemu zdravje!
Pozor! Čitaj! Slabemu moč!
Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.
Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravilo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 109, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.
Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v., 36 stekleničic (3 ducata) 12 K 40 v., 48 stekleničic (4 ducata) 16 K, 60 stekleničic (5 ducata) 18 K.
Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.
Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah (sušici).
Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v., 4 originalne steklenice 5 K 80 v., 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.
Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.
Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 109, Slavonija.

Optični zavod
F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v New York
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.
Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedene parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštna, rečna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexico, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Oskrbnica

29 let stara, neom., slov. in nemšk. je- zika zmožna, išče primerne službe. — Delovala je kot taka skupno 14 let pri odlični rodbini z večjim podjetjem. Iz- urjena je v vseh strokah hišnega go- spodinstva. Sprejme službo takoj ali pa pozneje bodisi pri kakom podjetju, go- spodarstvu ali pa v zas boljši hiši. Naslov pove iz prijaznosti uprav. „Slov. Naroda.“ 472—3

!!Cenjene dame!!

Finii francoski
moderci
s pristno ribjo kostjo
se dobe pri trvdki 62—11
Senica & Zupan
Ljubljana,
Šelenburgove ul. 3.

Nova trgovina
s suknenim, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom
JOS. PETKOSIC
Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Pravkar izšlo:

Vošnjak Bogumil

Na razsvitu Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana ob- jektivno, brez onega neutemeljenega slo- vanskega navdušenja, pa seveda tudi brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je napisal Slovenec, Slovan. Omislil in pre- studiral naj bi si jo vsak izobražen Slovenec, da si razbistri svoje predstave in nazore o Rusiji in ruskem narodu. Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem, mu postane jasno. Nesrečna vojna z Japonci, krvavi domači nemiri, sijajni nenadni uspeh revolucije: za vse to moramo iskati in najti pravih vzrokov činiteljev in ciljev. 54—16

Ukusno opremljena knjiga z izvirno risbo na ovojnem listu je izšla v založbi

L. Schwentnerja
v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h, po pošti 30 h več.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Ustanov-
ljeno **Brata Eberl** leta 1842.

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Dolavnica:

Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil-

karje in zidreje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbolinje itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovejše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano resno

in fino po najnižjih cenah. 6

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranju- jejo in zssnamenujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorec vpo- slati.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.

Postrožba točna. Solidne cene.

Pariski modercil

Pariski modercil

Spreddj ravna oblika, ne tišči na želodec.

priporoča v največji izbi

Flozjij Persché

v Ljubljani

Pred škofjo št. 21.

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča

J. Zalaznik

Stari frg št. 21.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,

korenine itd. tud po Knepu, usne

vode in zobni prašek, ribje olje, re-

deline in posilpalne moke za otroke,

dišave, mila in sploh vse toaletne

predmete, fotografirne aparate

in potrebščine, kirurška obve-

zila vsake vrste, sredstva za desin-

fekcije, vosek in paste za tla itd. —

Velika zaloga najfinjšega ruma in

konjaka. — Zaloga svežih mi-

neralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebn. priporočljivo: grenka sol,

dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,

krmlino apno itd. — Vnanja naročila

se izvršujejo točno in solidno. 6

— Drogerija —

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji cent razna

zelišča (rože), cvetje, korenine, so-

mena, skorje itd. itd.

Prodaj ali se odda v najem lepo

veliko skladišče

na Selu št. 11 pri Ljubljani.

Poizve se ravnotam. 363 3

Lovske puške

vseh sistemov, priznana izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom

priporoča 597—51

Peter Wernig

o. kr. dvorni dobavitelj orožja

v Borovljah na Koroškem.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Klobuke cilindre in čepce
v najnovejših faconah in v velikih izberah
— priporoča —
Ivan Soklič
Šelenburgova ul. 2. Postaja elek. železnice.

Za l'opekarne in stavbnik

se prav ceno odda že rabljen material
tužinsko železnico, vsak del posebej. —
5000 metrov šin za tir, 50, 60, 65 in 70
visokih, 75 železnih obrač. vozikov (Kippe-
z obsegom 1/2 in 3/4 kub. metra, 35 etažnih
plateau-vozikov, 15 premen, 24 obračal-
plošč, 4 lokomotive za 20, 30, 40 in 50 kon-
skih sil različne sesalke, amokolnice in oro-
žje. — Ponudbe pod „Baninwentar 331“ na nasl.
Rafael & Witzek, Duna, I., Graben 21
407—

Predpustne

gledališke in poulične la-
sulje (baroke), kite, br de
Leichnerjeve šminke in pu-
der, kakor tudi vsakovrstno

parfumerijo
priporoča trvdka

Senica & Zupan

Ljubljana, Šelenburgove ul. 3.

Lasulje za društvene igre se tudi izpa-
sojujejo. 61—11

Fine kravate, moderce modno blago, nakitno blago, potreb- ščine za šivanje.	Konfekcija tudi po meri.	M. Kristof Stari trg št. 28.	Zanesljivo nizke cene.
Krasne bluze, krila, otroške obleke, predpas- nike, perilo, krstne oprave.			

P. n.

Podpisani vljudno naznanja, da se je preselil s svojo

odvetniško pisarno

iz Kolodvorskih ulic št. 26

v novozgrajeno hišo

na ogln Sodnijskih in Cigaletoivih ulic
poleg c. kr. dež. sodišča.

Dr. M. Pirc

odvetnik.

503—2

FRANC STUPICA

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1

zraven Figovca

trgovina z železino, poljedelskimi stroji in specerijskim blagom
priporoča

Portland in Roman cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorjo za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, ko-
vanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, po-
cinjeno in cinkasto pločevino, mreže za sejanje peska, mrežo in
bodečo žico za ograje, ter vse druge stavbne potrebščine, vodne žage,
samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteži.

**Orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače
in ključavničarje.**

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico,
železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroji za posnemanje mleka, oprave za mle-
karne, lične kletke in razna kuhinjska oprava.

Velika zaloga slamoreznic, mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev,
preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Plachte za vozove, svetilke za kočije. Poljska semena, poljski mavec,
svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje
ščet in čopičev. 928—48

Vedno sveže specerijsko blago in razne rudninske vode!

Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerja“.